

KRISLAI

Gypsy Rose Lee.
Mr. Dies į Vodevilių.
Niekas Neima Jo Rimtai.
Netoleruotina Padėtis.
Ačiuoja.
Rašo R. Mizara.

Garsioji Amerikos vodevilitė, Gypsy Rose Lee, aną dieną pareiškė spaudos korespondentams, kad nebūtų pro šalį, jei su ja susidėtų kongresmanas Dies ir eitu į vodevilio biznį. Jis moka reklamuotis, sako Lee, tai pakeltų ir vodevilio biznį.

Kaip žinia, savu laiku, p. Dies reikalavo šią aktorę liūdyti jo komitetui apie savo "prieš-amerikinę" veiklą.

—Ka gi aš tokio prieš-amerikinio veikiau?—klausia dailioji dama. —Nagi ruošiau Hollywoodo pramogą, kurios pelnas ėjo Ispanijos respublikos našlaičiams; taipgi pasiūčiau gėlių ligoninėj esantiems iš Ispanijos karo grįžusiems amerikiečiams kovotojams.

Teisingai sako Lee, jog toks darbas ne tik nėra prieš-amerikinis, bet atbulai.

Ir aktorė, atsimenam, Diesui liūdyti nėjo, nors buvo šaukiama net telefonu!

Su p. Diesu nesiskaito rimtai niekas: nei Rooseveltas, nei jo kabineto nariai, nei aktorai-komedijantai, kuriuos jis bolševikais krikština.

Diesą rimtai ima tik Hersto spauda, su kuria rimti žmonės niekad nesiskaitė ir nesiskaito.

Greitu laiku "Laisvėje" tilps Ispanijoj kariavusių lietuvų vardu išleistas į visus pasaulio lietuvius atsišaukimas. Jis įdomus. Perskaitykit.

Ispanijos respublika pergyvena sunkias dienas. Pūkiai apginkluotas priešas tebedrasko josios kūną ir grąšina Barcelonai.

Respublikos žmonės didvyriškai gina savo pozicijas. Bet jie alkani. Menkai ginkluoti.

Akiųregy to pasaulio demokratija (įskaitant Ameriką) stovi sau ramiai ir žiūri, kai Italijos-Vokietijos fašizmas dūksta.

Kada mūsų krašto prezidentas vykins savo pažadus, duotus kalboj, kurią jis sakė 76-tam Jungt. Valstijų kongresui pastarojo atidarymo proga?!

Kur kultūriškojo pasaulio sąžinė?

Tom Mooney prisitūnė spaudai ir organizacijoms laiška, dėkavojojam visiems, kurie pagelbėjo jam išlaisvinti. Ta pačia proga jis prašo visuomenės paramos padėti išlaisvinti Billingsą.

Nereikia nei aiškinti, kad plačioji visuomenė stos darban, kol Billings ir visi politiniai kaliniai bus išlaisvinti.

Brooklyne dabar labai nesveiki laikai: daug mūsų draugu serga. Todėl, kurie sveiki, privalo darbuotis ir darbuotis vis smarkiau.

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$5.50 Metams
Brooklyne \$6.00
Metams

L A I S V Ė

THE LITHUANIAN DAILY

Kiekvienas "Laisvės" skaitytojas prašoma gaut bent po vieną naują skaitytoją šiame "Laisvės" vajuje.

No. 16 Telefonas STagg 2-3878. Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Sausio (Jan.) 20, 1939 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXIX, Dienraščio XXI

DIDŽIOSIOS MINIOS REIKALAUJA, KAD KONGRESAS NEMAŽINTŲ LĖŠŲ VIEŠIEMS WPA ŠALPOS DARBAMS

Miestų Majorų, CIO, Darbo Federacijos ir Kitų Organizacijų Reikalavimai Daro Įspūdzio Senatoriams

Washington. — Senato lėšų komisijos pirmininkas Adams buvo išsitaręs, kad pašalpiniam WPA darbams "užtektų" tik \$500,000,000 iki liepos 1 d. Dabar jis, kaip ir tūli kiti atgaleiviai senatoriai, reikalavusieji kapot pinigų skyrimą tiems darbams, truputį "suglaudė ausis."

Republikonas senatorius Borah, ir tas jau ragina užgirt prezidento Roosevelto reikalavimą — skirt \$875,000,000 WPA darbams iki vidurvasario.

Iš visos šalies plaukia senatinei lėšų komisijai telegramos — nesiaurint viešųjų šalpos darbų.

Jungtinių Valstijų miestų majorai, Amerikos Darbo Federacija, CIO, Amerikos Darbininkų Susivienijimas ir daugybė šiaip organizacijų stipriai reikalauja, kad kongresas pasiskirtų bent \$875,000,000 viešiem WPA darbams iki liepos 1 d. Dabar tą reikalavimą parėmė ir centrai New Yorko miesto ir valstijos federacinių unijų.

ANGLIJOS PREMJEERAS DŽIAUGIASI: "AŠ PATIKAU JIEM ROMOJE"

London. — "Aš (Romoj) jiems patikau," sako Anglijos ministeris pirmininkas Chamberlain. Jis gėrįsi sveikinimo demonstracijomis, kurias juodmarškiniai suruošė jam Romoje.

Chamberlain visai nebijo fašistų laimėjimo Ispanijoj. Jis Romoje galutinai suprato, kad Italija neatšauks savo armijų iš Ispanijos iki karo pabaigos; bet Chamberlain "tikisi," jog kai fašistai laimės ten karą, tai Mussolinis "ištrauksias" juodmarškinį armijas iš Italijos.

Bet vis didesnis skaičius anglų iš įvairių partijų mato, kad fašistų laimėjimas reikštų Mussolinio ir Hitlerio įsigalėjimą Ispanijoj, pavojingą pačiai Anglijai.

Fašistai Užėmė Pons, Katalonijos Fronte

Burgos, Ispanija. — Pietiniame Katalonijos fronte fašistai pažengė 5 mylias pirmyn linkon Vendrell'io, o centraliniame užėmė miestelį Pons ir dasigrūmė iki 6 mylių nuo Igualados, kaip praneša gen. Franco štabas.

Liaudiečiai Atgriebė Miestelį Altafullą

Barcelona, Ispanija. — Respublikiečiai atkariavo nuo fašistų miestelį Altafullą, pietiniame Katalonijos fronte.

Estremaduroj, piet-vakariniėj Ispanijoj, respublikiečiai pagerino savo pozicijas keliose vietose.

Jibuoti, Franc. Somalija. — Italijos kariniai lėktuvai iš Ethiopijos toli skraidė virš gretimos Francūziškos Somalijos.

Sumanymas Kongresui Darkantis Šalies Darbo Įstatymą

Washington. — Demokratas kongresmanas Anderson iš Mo. įnešė sumanymą atšaukt dabartinį Šalies Darbo Santikių Įstatymą ir išleisti naują darbo įstatymą. Andersono sumanymas siūlo atimt sprendimo teisę iš valdiškos darbo santikių komisijos; sako, tik federaliai apskričių teismai turėtų spręst, ar samdytojai lužo darbo įstatymą.

Šis sumanymas taipgi apkaipoja valdiškos darbo komisijos teisę pripažinti vieną ar kitą uniją kaip darbininkų atstovą derybose su samdytojais. Jis uždraudžia nepiliečiams arba kada nors nuteistiems "kriminaliams prasižengėliams" būti atstovais bet kokios unijos.

To sumanymo įnešėjas Andersonas pasitiki federaliais apskričių teismais, nes dauguma jų iki šiol vis sprendė klausimus naudai samdytojų. Andersonas tvirtina, būk jo įnešimo priėmimas "patarnautų" atsigriebimui biznio ir darbų.

GIRDAI APIE VOKIETIJOS "SUTARTI" SU SOVIETŲ SAJUNGA

London. — Pranešama, kad Vokietijos ir Sovietų atstovai "slapta" derisi Švedijoj apie kokį neva "karinį frontą."

(Bendras karinis frontas tarp Sovietų ir Vokietijos nazių tai tik išmislas. Jeigu, tačiau, Vokietija pagėdauja nepuolimo, nekariavimo sutarties, Sovietai nepriešingai tokiai sutarčiai su bet kuria valstybe.)

Sakoma, kad naziai, pagėdaudami sutarties su Sovietais, atidedą tolesnei ateičiai ir savo planus prieš Sovietinę Ukrainą.

Anglų Darbiečiai Reikalauja Praleisti Karo Reikmenis Ispanijai; Chamberlain Atmeta Reikalavimą

London. — Anglijos ministeris pirmininkas Chamberlain atmetė reikalavimą darbiečių vado Cl. R. Attlee'o tuojaus suaukt seimą, kad jis galėtų apsvarstyti Ispanijos įvykius.

Attlee, vadovaujantis darbiečių atstovas seime, parašė laišką ministeriui pirmininkui, nurodydamas šitokius dalykus Ispanijoj:

Respublikos valdžia paleido visus tarptautinius liuosnorių kareivius, bet Italijos ir nazių armijos tebekariauja prieš respubliką.

Bepusiški tyrinėjimai parodė, kad fašistai (Italijos ir Vokietijos bombininkais) tiksliai žudo moteris ir vaikus užfrontės miestuose ir kaimuose Ispanijos respublikoj.

Rimtai gresia badas Ispanijos respublikos gyventojams.

Ligšiolinis Anglijos "bepusiškumas" neleidžia respublikai pirkt apsigynimo

reikmenų prieš svetimšalius užpuolikus; o generolas Franco gauna vis daugiau ginklų ir amunicijos iš Italijos ir Vokietijos. Tuo būdu Anglijos "bepusiškumas" tarnauja tik užpuolikams.

Todėl, darbiečių vadas Attlee reikalavo neatidėliojant suaukt seimą, pernagrinet Anglijos "bepusiškumą" ir spręst karo reikmenų praleidimą Ispanijos respublikai, taipgi apsvarstyti maisto pagėlbą alkaniem respublikos žmonėm.

"To reikalauja Anglijos garbė ir interesai," sakė Attlee.

Bet atžagareivis ministeris pirmininkas Chamberlain atsakė, kad praleidimas amunicijos ir ginklų Ispanijos respublikai "neišvengiamai praplaintų karą, o to pasekmės būtų labai rimtos."

Tais žodžiais Chamberlain vėl išreiškia "baimę" Mussolinio ir Hitlerio.

40,000 Francūzų Reikalavo Praleisti Ginklus Ispanijos Respublikai

Paryžius. — Masiniame susirinkime 40,000 darbininkų ir profesionalų nutarė daryt spaudimą valdžiai, kad priverst ją praleisti ginklus ir amuniciją Ispanijos respublikai prieš Mussolinį ir Hitlerį. "Ispanija ispanam!" šaukė jie.

Francijos Protestas Japonijai prieš Biznio Varžymus Činijoj

Paryžius. — Francijos valdžia pasiuntė Japonijai protestą, kad japonai naikina Francijos biznio teises Činijoj. Francija, lygiai kaip Amerika ir Anglija, reikalauja "atvirų durų" savo prekybai ir pramonei Činijoj pagal devynių valstybių sutartį, kurią andai buvo pasirašius ir pati Japonija.

EXTRA!

LIAUDIEČIAI ATLAIKYSIĄ BARCELONĄ

Burgos, Ispanija, saus. 19. — Fašistai sako, kad vienoj vietoj jie randasi jau tik už 32-jų mylių nuo Barcelonos, Ispanijos respublikos laikinosios sostinės.

Barcelona, Ispanija, saus. 19. — Liaudiečių komandieriai pasitiki, kad fašistai neprasisverkbs per "geležinį tvirtovių lanką," kuriuom apsupta Barcelona iš tolo.

LONDONO PGLICIJĄ UŽPUOLĖ ISPANŲ DRAUGŲ MARSAVIMĄ

London. — Policija užpuolė tūkstančius demonstrantų, maršavusių įteikt reikalavimą premjero Chamberlaino valdžiai leist Ispanijos respublikai pirkt ginklų iš Anglijos.

ORAS
Abelnai giedra ir šalčiau. —N. Y. Oro Biuras.

FRANCIJOS VALDOVAI ŽADA SIŪST SAVO ATSTOVĄ GENEROLO FRANCO VALDOMAM PLOTUI ISPANIJOS

Unijos, Komunistai, Socialistai ir Karo Veteranai Spiria Valdžią Tuojau Duot Pagėlbos Ispanijos Respublikai

Paryžius. — Daladiero ministerių kabinetas rengeiasi paskirt Francijos atstovą į generolo Franco valdomą plotą Ispanijoj. Užsienio reikalų ministeris G. Bonnet išreiškia viltį, kad italai "pasitrauksias" iš ispaniškų Balearic salų, kaip tik fašistai laimėsia karą Ispanijoj.

Jeigu mussoliniečiai pasiliktu Balearic salose, jie galėtų iš ten grąsint Francijos susisiekimui su jos kolonijomis, per Viduržemio Jūrą. Francijos vyriausybė atranda, jog dabar Italija valdo tas Ispanijos salas.

Francijos socialistų vadas Leon Blum dideliame masiniame susirinkime reikalavo atidaryt pietinę Francijos sieną praleidimui ginklų ir amunicijos į Ispanijos respubliką.

Darbo Žmonių Atstovai Šaukia Valdžią Parem Ispanijos Respubliką

Komunistų vadas M. Thorez, Generalės Darbo Konfederacijos sekretorius L. Jouhaux ir ex-kareivių organizacijos atstovas Paul Perrin, tame pačiame susirinkime, reikalavo, kad Francijos valdžia tuojaus ir veikliai gėlbėtų Ispanijos respubliką.

Dar Trys Tūkstančiai Naujoviškų Lėktuvų Amerikos Armijai

Washington. — Įnešta sumanymas Jungtinių Valstijų kongresui dastatyt armijai tris tūkstančius naujoviškų lėktuvų prie jau turimų trijų tūkstančių pirmos rūšies lėktuvų.

3,000 naujų orlaivių kaštuotu 170 milijonų dolerių. Kiti įnešimai kongresui siūlo padidint skaičių karinių lėktuvų, lavint aukštųjų mokyklų studentus į orlaivininkus ir tt.

12,000 Lėktuvų į Metus

Washington. — Generalas Arnold skaičiuoja, kad Amerikos orlaivių fabrikai dabar tegali pastatyt tik tai po 2,500 lėktuvų per metus; bet orlaivių gamyba auga taip sparčiai, jog už trejų metų tie fabrikai galės pabudavot jau po 12,000 karinių lėktuvų per metus.

NAZIŲ MINISTERIŲ PERMAINOS

Berlin. — Pranešama, jog skandalistas "bobininkas" nazių propagandos ministeris Goebbels skiriamas į kokią tai žemesnę vietą, o feldmaršalas H. Goeringas pakeliamas į vice-kanclerio ir karo ministerio vietą.

Vidaus reikalų ministeris W. Frick būsiąs paleistas "ant pensijos," o jį pavaduosiąs H. Himmler, galva juodosios nazių policijos.

PABĖGO SU DĖDE IR IŠTEKĖJO

Fitchburg, Mass. — Beatrice B. Brison užpėnai buvo pabėgus ir nesužiniai situokus su savo dėde. Paašškėjus giminystei, dabar teismai davė porai perskyras.

\$60,000,000 AMERIKOS APSIGINKLAVIMUI PACIFKO VANDENYNE

Washington. — Pagal prezidento Roosevelto norą, kongresmanas Vinson įnešė kongresui sumanymą paskirt \$60,000,000 Amerikos apsigynimui Pacifiko Vandenyne — įsteigt visą eilę orlaivių, submarinų, laivų naikintuvų ir minų-sproginių punktų.

I tą apsigynimo punktų eilę turėtų įeit ir Guam sala, kur įnešimas reikalauja įrengt karo laivyno ir orlaivyno stotis. Guam salos apdrūtinimui siūloma \$5,000,000.

Neabejojama, kad kongresas priims tuos sumanymus.

Japonų admirolas Kanazawa ir kiti Japonijos imperialistai jau protestuoja prieš Amerikos planus apginkluot Guam salą.

Suimta 21 Kaip Airių Teroristai Anglijoj

London. — Manchesteryj ir kitur Anglijoj tapo areštuota 21-nas airys. Kaltinama, kad jie bombomis sprogdinė didžiasias elektros stotis įvairiuose miestuose.

Per kratas pas nužiūrimus airių respublikiečių "armijos" narius policija surado apie 250 svarų sprogdinių ir kiekį įvairių ginklų. Pas tilius rado ir atsišaukimus visiškai paliuosut Airiją nuo Anglijos.

AIRIŲ BOMBA CHAMBERLAINO SŪNUI

Tralee, Airija. — Spėjama, kad tai airių teroristų užtaisyta bomba išardė užpakalį viešbučio, kuriame gyveno Frank Chamberlain, sūnus Anglijos ministerio pirmininko.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year.....	\$5.50
Brooklyn, N. Y., per year.....	\$6.00
Foreign countries, per year.....	\$6.50
Canada and Brazil, per year.....	\$5.50
United States, six months.....	\$3.00
Brooklyn, N. Y., six months.....	\$3.25
Foreign countries, six months.....	\$4.00
Canada and Brazil, six months.....	\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Ispanijos Reikalai

Baisios kovos Ispanijoje. Italijos ir Vokietijos fašistai per kelis mėnesius laiko vežė ten karo orlaivius, tankus, dideles kanuoles, jom amuniciją, karo specialistus ir šimtus tūkstančių lėktuvams bombų. Jie gerai prisirengę ir pradėjo puolimą ant Katalonijos. Jų tikslas užimti visą Kataloniją ir tada mesti jėgas ant Madrido ir Kastilijos. Jau karas tęsiasi treči metai ir jis labai daug atsiėjo Italijos ir Vokietijos fašistams. Prie to, jis sulaukia Mussolinio ir Hitlerio nuo kitų karo avantiūrų. Todėl generalas Franco gavo iš Mussolinio ir Hitlerio milžinišką pagalbą, kad karą baigus.

Generolas Franco turi apie 500,000 kareivių ispanų, tarpe 150,000 ir 200,000 italų ir vokiečių ir apie 100,000 maurų. Abelnai jo armija siekia 800,000 kareivių. Daugiau rezervų namie jis neturi, bet jų užtektinai yra Italijoje. Jis turi apie 1,000 karo lėktuvų ir kelis šimtus tankų. Jis turi daug toli šaunančių kanuolių. Amunicija veikia išimtinai jam pristato iš Vokietijos ir Italijos. Sunkūs bomberiai atskrenda tiesiai iš Italijos su bombų krovniais ir žudo Ispanijos žmones.

Ispanijos liaudies armija viršija 1,000,000 karių. Ispanijos liaudis turi dar daug rezervų ir neišsemiamą energiją kautis iki paskutinio kraujo lašo ir šūvio! Ji turi tokius gabius armijos vadus, kaip generalai Miaja, Rojo, Modesto, Campesino, Lister ir eilę kitų. Jos lakūnai yra jauni, dažniausia tarp 18 ir 21 metų, gerai išlavinti. Jos kariai pasišventę, nes žino, už ką kariauja. Liaudiečiai valdo didžiausius miestus, Madridą, Barceloną, Valenciją, Almeriją, Cartageną ir kitus. Jie namie gaminasi kanuoles, joms amuniciją, šautuvus, kulkasvaizius ir orlaivius.

Fašistai turi apie du trečdalius teritorijos, bet pas liaudiečius yra daugiau gyventojų. Sunku liaudiečiams su maistu. Uždaryta keliai ginklų gavimui iš užsienio. Gėda pasaulio demokratijai, kuri leidžia Italijos ir Vokietijos fašistams žudyti Ispanijos žmones! Gėda demokratijos politikai, kuri uždarė kelius Ispanijos liaudžiai gauti ginklų!

Pasišventimo Ispanijos liaudis turi užtektinai. Bet jai stoka toli šaunančių kanuolių, lėktuvų ir maisto. Fašistai prieš Kataloniją sutraukė 600 karo lėktuvų, 150 tankų, 400,000 kareivių ir puolė tokiu tirštumu, kokio nematė perėtas Pasaulinis karas, išimant Verdūno mūšius. Tik vienoj vietoj fašistai į penkias valandas išleido į liaudiečių pusę 10,000 kanuolių svaidinių! Kasdien jie paleidžia į liaudiečių pusę iki 30,000 kanuolių svaidinių! Fašistų lėktuvai uždengia saulę. Tik ant vienos pozicijos vienu užlėkimu jie numetė 6,000 tonų bombų! Ir tai nestebėtina, kad liaudiečiai yra priversti apleisti pozicijas ir trauktis. Žmogaus kinas negali atlaikyti prieš ugnį ir plėną! Bet jie traukiasi tuo pat kartu išnaudodami visas progas ir priešui padarydami kuo daugiausiai nuostolių.

Tuomet, kada taip baisūs mūšiai eina Katalonijos fronte, tai liaudiečiai, vadovystėj generolo Miaja, uždavė fašistams smūgį vakarus nuo Almadeno, kad atitraukus fašistų spēkas iš Katalonijos fronto.

Jeigu Jungtinės Valstijos nuimtų embargo — draudimą Ispanijos liaudžiai pirkti ginklų Amerikoje, jeigu Francijos valdžia nors kiek praleistų ginklų, jeigu Europos demokratinės šalys priverstų Italijos fašistus išvežti iš Ispanijos jų armiją, tai greitai Ispanijos liaudis nugalėtų Franco gaujas ir vėl ramiai galėtų budavoti savo gyvenimą. Jeigu tai nebus padaryta, tai Ispanijos liaudis vis vien tęs kovą, bet ji bus labai ilga, sunki, dar daug gyvasių kainuos ir kas liūdniausia, kad kol kas liaudiečiai yra priversti užleisti fašistams vis naujus žemės plotus.

Todėl Amerikos žmonės privalo reikalauti prezidento ir valstybės departamento kuoveikliausiai nuimti nuo Ispanijos embargo!

Progresas Eina Pirmyn

Kada fašistai puola silpnas tautas, žudo Ispanijos, Chinijos ir Ethiopijos žmones, tai tuo kartu Sovietų Sąjungos budavoja socializmo tvarką ir milžiniškais žingsniais žengia pirmyn.

Profesoriaus Obradsovo rašo, kad dar niekas nenugalėjo Šiaurios Polių, apart Sovietų lakūnų, kurie du kartus iš Maskvos atskrido į Jungtines Valstijas ir daugelį kartų virš jo skrajojo. Jis sako, kad neužligo bus atidaryta per Šiaurios Polių iš Sovietų Sąjungos į Jungtines Valstijas orlaivių kelias, tarpe Maskvos ir New Yorko bus didelis lėktuvų susisiekimas. Tam dirba Sovietų aviacija.

Taipgi jis atžymi, kad ateityj bus sujungta Amerika ir Sovietų Sąjunga gelžkeliu per Beringovo Perlaį, tuneliu arba tiltu. Beringovo Perlaį skiria Ameriką (Alaska) nuo Sibiro. Ten yra tik apie 50 mylių vandens plotis. Pravedus gelžkeli tarp Amerikos ir Sibiro atsidarytų naujas kelias. Reikia atminti, kad Sovietų mokslininkai nekalba nuo ausies. Ką jie sako, tai jau ištyrę. Daugeliui rodėsi negalimas lėktuvais susisiekti mas per Šiaurios Polių, bet Sovietų žmonės ir technika tą atliko.

Nusisuks Jie Sau Sprandą

Vokietijos fašistai garsiai šaukia apie užkariavimą Sovietų Ukrainos, atėmimą nuo Lenkijos Vakarų Ukrainos, nuo Rumunijos ir Čechoslovakijos ukrainiečiams apgyventų žemių ir padarymą "didelės Ukrainos" po Hitlerio komanda.

Sovietų Sąjungos spauda, rašo, kad jeigu Hitleris išdrįs užpulti Sovietų Ukrainą, tai jis nusisuks sau sprandą. Sovietų Ukraina yra gerai prisirengus gintis ir ji apsigins!

Japonijos, Chinijos ir Jungtinių Valstijų Prekyba

Japonija 1938 met. per 11 mėnesių iš Jungtinių Valstijų pirkė už \$211,052,000 prekių. Tame skaičiuje už \$46,073,000 medvilnės; už \$19,309,000 plieno ir geležies; už \$28,551,000 žibalo ir už \$10,176,000 orlaivių ir jų dalių. Tai vis buvo sunaudota prieš Chinijos žmones karo reikalams.

Japonija per tą pat laiką atvežė į Jungtines Valstijas už \$119,659,000 įvairių savo prekių.

Chinija per tą pat laiką pirkė Jungt. Valstijose už \$31,160,000 įvairių prekių, tame skaičiuje už \$6,018,000 orlaivių; ir į šią šalį atvežė \$43,013,000 vertės prekių. Jungtinės Valstijos turėtų nutraukti prekybą su Japonija, kuri užpuolė Chiniją. To reikalauja netik žmoniškumas, o ir Amerikos interesai.

Kada Italija Atsautų Armiją iš Ispanijos...

London.— Mussolinis žadėjo atsilankiusiam pas jį Anglijos premjerui Chamberlainui "atsauti" Italijos armiją iš Ispanijos "tik tada ir jeigu fašistai laimės ten karą."

MEKSIKOS ATSTOVAS VOKIETIJAI

Mexico City.— Meksikos valdžia skubotai pasiuntė generolą J. F. Azcarate kaip savo atstovą Vokietijai. Nuo 1937 m. iki šiol Meksika neturėjo atstovo Berlyne.

Sakoma, kad dabar Meksikos atstovas Vokietijoje reikalingas dėl prekybos palengvinimo mainais Meksikos žibalo už Vokietijos mašineriją.

Perpignan.— Pranešama, jog Katalonijoje teliko tik 30 iki 40 amerikiečių liuosnorių, ir tai tik ligoninėse kaip sužeistų.

"Laisvės" Skaitytojo Balsas iš Prieglaudų Namų

Gerbiama "Laisvės" redakcija: Dėkavoju jums už tai, kad nesustabdėt man laikraštį siuntinėti. Mano prenumerata buvo senai užsibaigus ir gavau kelius paraginimus, bet iš priežasties ligos iki šiol negalėjau atsinaujinti. Jau šeši metai sergu ir esu valdžios senelių prieglaudose namuose. Atsinaujinau "Laisvę" tik pasinaudodamas Kalėdų progą. Mat, per šias Kalėdas draugai mane labai apdovanojo. Nė pats nežinau, kodėl per šias šventes jie man taip atjautė, kol pirmiau niekadoms nebuvau susilaukęs.

Draugas Semashka iš Chicago prisuntė dolerį. Doktoras Roscianskas, nors ir lenkas, svetimtautis, paaukojo keturius dolerius. Tai labai meilus ir širdingas žmogus. Patarčiau savo draugams, reikalui prisiėjus, prie jo kreiptis. Jis duos teisingą patarimą. Jeigu ne jis, jau mano ir kaulai būtų sūtruniję. Ką jis man pasakė, tai visi Rochesterio daktarai patvirtino. Jis man sakė, kad nemėtyk pinigų, nes ta liga nepagydoma — širdies liga ir dusulys. O aš nevierčiau jam ir kadangi da turėjau pinigų, tai pasidaviau į ligonines. Tai tie daktarai vis mane egzaminavo, ėmė X-ray ir iš vienos ligoninės siuntė kiton, kur reikėjo mokėti po \$20 į savaitę. Visais būdais mane praktikavo, kol turėjau pinigų. Kai pinigų pritrūkau, tai išvijo į

Monroe County ligoninę, kur ir šiandien tebėsu.

Labai dėkavoju visiems draugams, kurie mane apdovanojo. Ponia Juodviršienė suteikė dideles dovanas ir dolerį. Ponia Dirsiai suteikė labai naudingas dovanas. Krikšto dukė Matilda Buhniūtė ir kiti apdovanojo. Dar kartą širdingai ačiū.

Taigi, dabar atsinaujinu "Laisvę." "Laisvę" labai lengva skaityti, raidės didelės, aiškiai atspausdintos. Ne tik laikraštį "Laisvę" labai lengva skaityti, bet ir jos spausdintas knygas. Pas mus kas nedėlią sykį atveža knygy, tai aš pareikalavau, kad atvežtų ir lietuviškų knygy. Man patikė kelias knygas gauti "Laisvės" spausdintas, tai jas labai lengva skaityti. Kitų spausdintų spausdintas netaip lengva skaityti ir suprasti. Jų mintys iškraipytos.

Gerbiameji "Laisvės" redaktoriai: Gal jūs galėtumėt mums "Laisvės" prenumeratai nupiginti. Mes čia esame penki lietuviai. Buvom dešimt, bet penki numirė.

Mes labai džiaugiamės laikraščiu "Laisvė." Mes joje randame klausimų ir atsakymų skyrių, labai naudingų kartais est daktaro patarimų, kuriais aš pats pasinaudojau ir pajutau geriau.

Su aukšta pagarba,
J. Saunor.
Monroe County Home,
Rochester, N. Y.

Irašykite Savo Vaikus į LDS

Brangiausias tėvams daiktas—jū pačių vaikai. Nuo pat gimimo dienos jie rūpinasi savo vaikus gerai fiziškai ir protiškaiki išauklėti ir sykiu pagelbėti jiems susikurti gražų naują gyvenimą. Bet niekas negali žinoti, kokią nelaimę jauni vaikučiai gali sutikti?

Svarbu todėl dar visai jaunus vaikučius tinkamai apdrausti ir taipgi svarbu juos iš mažens jau pratinti, kad jie prigulėtų prie tinkamų draugijų, kurios pagelbsti jiems geriau išsi-auklėti.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas kaip tik ir yra tokia organizacija, kuri rūpinasi vaikučiais dabartimi ir ateities gyvenimu. Jisri priima vaikučius nuo 2 metų amžiaus. Jisai organizuoja vaikų draugijėles, lavina juos lietuvių kalbos, liaudies dainų ir šokių; pratina juos prie draugijinio gyvenimo, kad paaugę nenuėitų šunims šeko pjauti, bet bendrai su tėvais prigulėtų prie tų pačių organizacijų ir bendrai darbuotųsi.

Dabar Lietuvių Darbininkų Susivienijimas veda platų vaikų vaju. Įstojimas visai mažas: už \$100 ar \$150 apdraudos tik 25 c.; už \$300 ir \$500 Endowment (20 metų išmokamos) apdraudos tik 75c. Mokestys taipgi visai mažas: teišaina po 4 ar 5 centus į savaitę.

Suaugusių skyriun gali prisirašyti sulaukę 16 metų amžiaus. Vadinasi, galima prirašyti prie LDS nuo 2 iki 60 metų amžiaus. Pasi-

rinkimas visiems gana geras.

Jeigu jūs dar neprigulite prie LDS, tuojaus nieko nelaukę prisirašykite. Jeigu jūs vaikai dar nepriguli, taipgi nieko nelaukę prirašykite juos; pamatysite, kad tuomi jūs sau ir savo vaikams padarote labai daug gero.

Norėdami daugiau informacijų teiraukitės pas LDS vietinės kuopos sekretorių arba rašykite tiesiai į Lietuvių Darbininkų Susivienijimą, 419 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y. Gausite pilną ir greitą paaiškinimą.
J. Gasiūnas.

Anglų Valdovai "Nepaiso Barcelonos Likimo"

London.— Anglijos užsienio reikalų ministeris užreiskė Francijos užsieniui ministeriui Genevoje, kad Anglija nieku būdu neduos jokios paramos Ispanijos respublikai, "nežiūrint, koks likimas gręstų Barcelonai" (liaudiečių valdžiai).

Pabėgo Dauguma Tarragonos Žmonių nuo Fašistų

Tarragona, Ispanija.— Fašistai suruošė mišias didžiausioje Tarragonos aikštėje, džiaugdamiesi šio miesto paėmimu.

Pirm fašistų atėjimo, iš Tarragonos pabėgo 70 tūkstančių žmonių, ir dabar mieste telėka tik 20 tūkstančių gyventojų.

Kiekvienas miestas miestelis turi ką nors surengti "Laisvės" naudai.

Vokiečiai Sovietų Sąjungoje

Volgos (tikriau: Pavolgio) vokiečiai gyvena abiejose Volgos upės pusėse, kur vakaruose yra Dono Kazokų žemė, o į pietus nuo jų tuojaus prasideda Kirgizai, kurių stepės tęsiasi iki Kaspijos jūrės. Apie Pavolgio vokiečius gražiai "Laisvė" parašė klausimų ir atsakymų skyriuje. Įdomi žinia ta, kad jie turi autonomiją ir vadinasi: Volgos Vokiečių Autonominė Sovietinė Socialistinė Respublika, užima 17,600 kvadratinų mylių plotą ir turi apie 600,000 gyventojų.

Be šitos kolonijos, yra dar penkios kitos, daug mažesnės; visos Ukrainoje.

Už Brest-Litovsko, kur prasideda upė Dnieprus, yra dvi vokiečių kolonijos. Tarpe Zaporogo kazokų ir totorių netoli Azovo jūrės yra dvi graikų kolonijos ir viena vokiečių. Ketvirta vokiečių kolonija yra netoli Odesos, į rytus, o penkta — į vakarus nuo šio didmiesčio, netoli Rumunijos.

Visos šitos penkios vokiečių kolonijos, jeigu jas į daiktą sudėtum, sudarytų plotą ne didesnį už Pavolgio vokiečių respubliką.

Kaip jau visas pasaulis žino, Vokietijos nacionalinių socialistų (tai yra nazių) valdžia rengiasi užkariauti Ukrainą; bet tai, rodos, ne dėl to, kad "išliuosavus" tšias vokiečių kolonijas. Vienok nežinia, kiek visokių priekabių naziai paskelbs, kai jau aktualiai bandys grobti Ukrainą. Kuomet jie rengėsi "atsiimti" Sudetų kalnų vokiečius iš Čechoslovakijos, tai keturis sykius didesnį plotą pažymėjo šešėliais, t. y. užmūzino paišeliu savo žemėlapyje. Beveik pačiam viduryje tos šalies yra vokiečių kolonija. Ta taipgi buvo užmūzinta. Reiškia, ir tąją Hitleris norėjo pasiimti. Bet po Miuncheno konferencijos apie tai nebuvo jokios kalbos; gal nė Chamberlainas, nė Daladier, nė Mussolini to vokiško lojo nepripažino naziškajai Vokietijai.

Vokiečių kolonijų yra ir šiose šalyse: Rumunijoje, keturios kolonijos; Vengrijoje — devynios (pats vyriausias miestas Buda-Pestas priklauso dvim atskiram rasėm: Buda — tai vokiška dalis vienoj pusėje Dunojaus, o vengriška dalis Pestas — kitoj pusėje); Lenkijoje—Poznanijoje yra su virš 10 vokiškų kolonijų, kurios žemėlapyje išrodo

lyg Egėjos jūrės (Graikijoje) salelės; Jugoslavijoje buvo viena vok. kolonija, bet ją Italija pasigrobė kartu su Fiume.

Cionai kalbu apie kolonijas, kurios yra viduryje kitos šalies. Kiekvienos šalies pakraščiuose yra išimaisę kitų tautų ir rasių žmonių. Vengrų labai didelė kolonija yra Rumunijos viduryje.

Nazių grobikiškoje programoj pažymėta, kad šiais 1939 metais bus prie Vokietijos prijungta Vengrija, o 1940 metais — Jugoslavija, Bulgarija ir Rumunija.

1941-mų metų Vokietijos ribose "bus" didesnė dalis Francūzijos, Britų salos ir Sovietų Ukraina.

Taip peireitais metais paskelbė Vokietija savo specialiais žemėlapiiais. Jei kiaulė ragus turėtų, visą svieta išbadytų. Ar šiaip, ar taip bus, galima vieną dalyką tikrinti, būtent: Ukrainos vokiečiai visi, kaip vienas, sukiltų ir žūt-būt kovotų prieš savo brolius nazius, jeigu šitie ištikrųjų ateitų jų "liuosuoti!" Jie sukiltų ginti savo laisvę ir gerovę, kokią jau neabejotinai tenai turi.

Vergauti kapitalizmui jie nepasiduos. J. Baltrušaitis.

Linkėjimas

—Mildute, palinkėk tetai laimingos kelionės. Ką reikia sakyti, kai svečiai išvažiuoja?

—Ačiū Dievui, — atsakė Mildutė.

Skirtingos Nuomonės

—Kaip tamsta nori, taip sakyk, bet moterį galma pažinti iš jos rengimosi būdo.

—O aš visai kitaip galvoju: padori moteris visada rengiasi už užuolaidos.

Užtenka Tik Pradžios

—Ką gi tu papasakoji savo žmonai, kai vėlai naktį namo sugrįžti?

—Aš tik "labas vakaras" ištariu, o jau toliau ji viena visą pasakojimą atlieka. (Surankiota)

Klausimai ir Atsakymai

Klausimas

Kaip dabar stovi Sovietų Sąjungos gyvulių padėtis? Buvo skelbiama, kad anais metais daug jų išnaikino buožės. Ar jų priaugo nuo to laiko?

P. Z.

Atsakymas

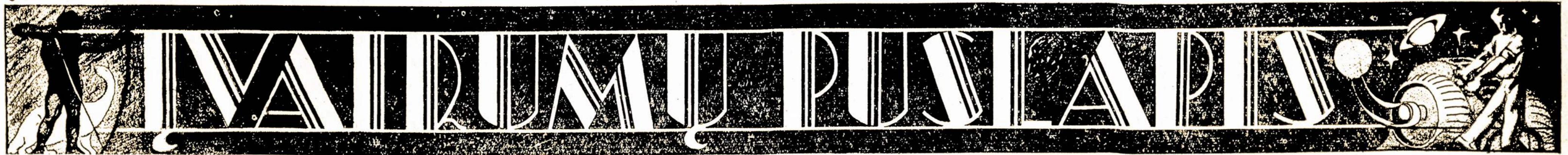
Taip, kai buvo pradėta tvirti kolektyvai, tai stambieji ūkininkai begailestinai naikino gyvulius ir jų be galo daug išnaikino. Tie sutvėrimai pasirodė nesveiškais saumyliais.

Sovietų Sąjungos gyvulių kiekis žemiausia stovėjo 1934 metais. Nuo to laiko kasmet smarkiai augo, — taip augo, kad iki 1937 me-

tų didžiųjų raguočių skaičius paaugo 52 nuoš., avių ir ožkų skaičius 82 nuošimčiais ir kiaulių net 123%.

Tuo laikotarpiu Sovietų kolektyvių ūkių skaičius pasiekė 374,600. Gyvulių apskaitymas sausio 1 d., 1938 metų, parodė, kad vien tik 1937 metais didžiųjų raguočių skaičius paaugo nuo 47,500,000 iki 50,900,000 galvų, karvių skaičius paaugo nuo 20,900,000 iki 22,700,000 galvų, avių ir ožkų nuo 53,800,000 iki 66,600,000 galvų, kiaulių nuo 20,000,000 iki 25,700,000 galvų.

Skaitlinių už 1938 metus dar neturime.

Pirmas Meteoritas, Pataikęs į Automobilį

Pereitų metų rugsėjo 29 d., 9:05 ryte, Benld, Ill., meteoritas perskrodė daržinės stogą, joje stovėjusio automobilio plieninį viršų, sėdynę, įsipainiojo į sėdynės sprenžinas, įkrito į "mufflerį" ir sprenžinų traukiamas atgal įstrigo į sėdynę, kame ir buvo rastas.

Ivykį ištyrė Ben Hur Wilson, narys Joliet'o Astronominės Draugijos.

Tai buvo akmens meteoritas. Jo prizmatinė miera — 4 coliai ilgio, 3½ col. pločio ir 3 coliai storio.

Sulyg meteorito padarytos skylė daržinės stoge, automobilio viršų, sėdynę ir įkirtimo "mufflerį." nustatyta jo skridimo direkcija ir gulstumas, o sulyg to ir sulyg valandos jo nukritimo nustatyta ir jo skridimo relatyvis greitis — 45 amerikoniškos mylios per sekundą, tai yra jo greitis pirm įskridimo į žemės atmosferą.

Meteorito skridimo relatyvis greitis reiškia sudėjimą jo skridimo greičio su žemės skridimo aplink saulę greičiu, jei meteoras skrenda priešais žemę; arba žemės greitį atimant

nuo meteorito tikrojo greičio, jei jis skrenda į žemę ją vydamasis. O kadangi žemė skrenda 18½ mylių per sekundą, tai ant tiek įvairuoja ir meteorų relatyvis greitis, jiems žemę pasitinkant ar vejtantis. Taigi šio meteorito atsitikimė jo tikrasis greitis turėjo būt 26½ mylios per sekundą.

Meteorito nukritimo valanda turi ryšio su nustatyta jo relatyvio greičio todėl, kad kiekviena žemės dalis, pereinant paros laikotarpį tarp vidurnakčio ir ryto, būna priekiu į jos (žemės) skridimo direkciją. Taigi tuo laiku krintanti į tą žemės šoną meteorai būna daug greitesni, nes prie jų tikrojo greičio dar prisideda ir žemės skridimo greitis, meteorą pasitinkant.

Šis Benld'o meteoritas yra pirmuoju, pataikiusiu į automobilį; aštuntuoju, pataikiusiu į budinką.

Patsai šis meteoritas, gabalas jo perskrodė daržinės stogo ir automobilio sėdynę, kurion jis "įsisėdo," pastaromis dienomis išstatyta Chicagos Field Muzėjaus S. V.

AMŽIAUS ILGIS

Zmogui begyvenant, dėvisi kūno audiniai ir laipsniškai silpnėja kraujas. Tad svarbiausias receptas ilgiau gyventi tai maitintis taip, išsėtis taip ir kvėpuoti tokiu oru, kad kiek galint panaujinti kūno audinius arba padaryt lėtesnį jų dėvimąsi.

Patarimus šiuo reikalu turėtume imti nuo naujoviskų ir sąžiningų gydytojų, ne nuo senos mados daktary, kurie vis dar nepripažįsta tokių dalykų, kaip vitamainai, įvairių liaukų veikmė, dvasiniai-psichologiniai reiškiniai ir kitos neperseniai atrastos tiesos.

Erdvumo Svarba

Šičia priminsime tik erdvumo, "ruimingumo" svarbą. Geriausias amerikietis-francūzas daktaras Al. Carrel darė baltųjų pelių tyrinėjimą ankštoje kėltoje ir erdvingoje, oringoje kėltoje. Ir tuo pačiu maistu maitinamos, pelės erdvingoje kėltoje gyveno visu trečdaliu ilgiau nei ankštoje.

—N. M.

ROOSEVELTAS PRIEŠ TAKSŲ SUKČIUS

Washington.—Prez. Rooseveltas reikalauja, kad kongresas taip pertvarkytų taksų įstatymą, idant turčiai per tarpasavinius suokalbinius negalėtų išvengt taksų mokėjimo valdžiai. Dabar gi, sako jis, nuo taksų išsisuka tie, kurie lengviausiai galėtų juos mokėti.

PAGERINO RADIO

Po keleto mėnesių galima bus turėt radio priimtuvus be jokių erzinančių, pašalinių garsų, vadinamų "statijų," sako Kolumbijos Universiteto elektros inžinerijos profesorius, vyresnysis karininkas Ed. H. Armstrong. Jis dabar išrado tokį oro bangų naudojimą, kad dar galima būtų Amerikoj įsteigt 1,500 radio-oro kelių ir vienos radio stoties programa nesimaišytų su kita.

Prof. Armstrong yra išradėjas superheterodyne ir daugelio kitų radio pagerinimų.

VYSTOSI SUIRTUJ VOKIETIJŲ

Washington, saus. 18.—Žinios iš Vokietijos rodo, jog, po Čechoslovakijos krizės, gamyba Vokietijoj nupuolė 20 procentų, nors darbininkų skaičius pramonėi nesumažėjęs. Jie tyčia lėčiau dirba, "nematomai streikuodami" prieš "nazių valdžią."

Žymiai pakilo komunistų įtaka tarp Vokietijos darbininkų.

Dar labiau susipyko oro laivyno ministeris feldmaršalas Goering su užsienio ministeriu Ribbentropu ir su policijos galva H. Himmleriu. Taip grėsia pavojus Goeringo gyvybei, kad jis niekur be ginkluotų sargų nesirodo.

Goering ir daugelis senesnių karininkų esą priešingi kraštutinei Hitlerio kariškai politikai.

BAISI TYRINĖTOJŲ TRAGEDIJA TARP LAUKINIŲ INDĖNŲ BRAZILIJOJE

Neseniai grįžo iš Amazonės ir Rio Negro raistų-džunglių ekspedicijos vadovas prof. R. Rolkas ir laikraštininkams papasakojo daug nuostabių, net baisių atsitikimų, kuriuos ekspedicija ten pergyveno per trejus metus, karštojoje srityje, tropikuose, arba atogrąžose.

Si ekspedicija išvyko iš Rio de Janeiro 1934 metų lapkričio mėn. antrojoji pusė. Ji buvo gerai organizuota, skaitlinga—ekspedicijai dalyvavo 105 žmonės, iš kurių buvo 13 mokslininkų—ir turėjo tikslą tirti Rio Negro upyno gyvūniją, augaliją ir žemės gelmių turtais. Prof. Rolkas uždavinį atliko labai gerai, tačiau ekspedicija grįžo susmulkėjusi iki 19 žmonių, tarp kurių buvo telikę tik 5 mokslininkai.

—Mums viskas puikiai sekėsi, kol susidūrėm su ambornais-indėnais—pareiškė prof. Rolkas.—Beveik kiekvienas iš mūsų jau buvo užsigrūdinęs atogrąžose (tropikuose), mes turėjom visai pakankamai chinino, ir drugio liga nelaužė mūsų kaulu. Kiekvienas iš mūsų mokėjo puikiai apsieiti su gyvatėmis, mokėjo iš anksto atspėti mums grėsianti pavoiu iš didesnių plėšriųjų žvėrių ir aliatorių (nanašių į krokodilus gyvūnų); ir tatau leido mums ramiai ramiausiai išstisa pusmetį ten dirbti ir gyventi...

Pirmuosius ambornus mes pastebėjom tik 1935 m. viduryje. Tiesa pasakius, pastebėjom ne mes juos, bet jie mus. Jie užpuolė mūsų stovyklą švintant. Garsiai staugdami "krū-a-krū" ir, be abejo, būtu išplovę mus visus, jei Ruženjis (vienas iš ekspedicijos dalyvių) nebūtų nušovęs vieno indėno. Tatau nustebino juos: jie sudelsė, ir kada mes sukile griebėmės ginklu ir pradėjom šaudyti, garsus ir spiegius balsas "kur-ema-kur-ma" isakė jiems pasitraukti nuo mūsų stovyklos. Tiktai tada mes pastebėjom, kokiose replėse buvom atsidūrė. Tūkstančiai indėnių subruzdavo trauktis iš visų pusių, ir mes supratom, kad mūsų gyvenimasis nebūtų mums daug padėjęs, jei juos nebūtų nugalėjęs šautuvas.

Lupo Nuo Galvos Odą, Pjaustė Lyties Organus

Čia ir prasidėjo mūsų nelaimės. Indėnai-ambornai nedrso listi arti mūsų stovyklos. Tačiau užteko kuriam nors toliau atsitolinti miške, kad netektų jo laukti sugrįžtant: jį rasdavom kur pririštą prie medžio su nulupta galvos oda ir nupjautais lyties organais. Baisaus skausmo išraiška veide liūdydavo, kad šis žiaurus darbas būdavo atliekamas anksčiau, negu indėnai jį užmušdavo. Tai buvo praeikimas. Mes niekur nematėm tų žmonių, bet jautėm, kad jie mato mus visur. Vienas po kito ta baisia ir ta žiauria mirtim liūdavo ekspedicijos dalyviai, ir mes niekad negalėdavom jiems padėti.

Ta velniava privėdė prie to, kad mes kuri laiką namiršom net savo atvykimo tikslą, ir mums atrodė, kad ambornai—tai viskas, kas mums gali rūpėti. Mes nežinojom, kas jie, dargi, tinkamai ju nebuvom matę. Jie nepalikom mums nei to nirmo nukautą amborno.

Nuolatiniai ju užpuolimai tiek mums įkrytė, kad svki pasiryžom imtis griežtesnių priemonių.

Anksčiau mes buvom jau pasigedę J. Manejaus, ir dabar puolėm kokia penkisdešimtis vyrų ton pusėn. Netikėtai užklyptas būrys indėnų prie vieno medžio nespėjo iškrikti, ir daugiau, kaip 30 liko nuo mūsų šūvių gulėti ant žemės. Prie medžio gulėjo sudribęs J. Manejus, jo galva buvo kruvina, o krūtinėj slypėjo aštrus jieties galas. Jis buvo negyvas.

Ambornai Nelaisvėje

Penki ambornai buvo tik sužeisti. Mes buvom tiek įdūkę, kad šautuvų buožėm

norėjom sutriuškinti jiems galvas. Tačiau vis tik buvo atsisakvta nuo keršto, ir mes juos paėmėm i stovyklą. Tatau labai nustebino juos: jie manė, kad mes juos užmušim vietoj; jie laukė teisinio keršto. Tačiau mes buvom nusprende jiems ne keršyti, bet iširti, kas čia per tauta, kiek ji skaitlinga ir kaip ji gyvena. Tik negreit pastebėjom, kad vienam mūsų belaisviui kiti belaisviai teikia daug pagarbos. Tuoj supratom, kad j mūsų rankas pakliuvo pats vadas ar kuris kitas reikšmingas karys. Mes bandėm šiu indėnų klausinėti įvairiomis tarmėmis, tačiau jie nieko mums neatsakinėjo, tarytum jie mūsų nesurastų. Noliko mums nieko kito, kaip tik jais atskratyti, tačiau per tas tris savaites, kada jie čia gyveno, nebuvo nei vieno konflikto tarp laisvų belaisvių broliu ir mūs; ir mūsų keršto troškimas išblėso. Mes nusprendėm juos paleisti, laukdami, kad vadas mums bus dėkingas ir netrukdys mūsų darbams. Šis mūsų nusprendimas juos gerokai nustebino. Jie paliko stovyklą nedrąsiai, nepasitikėdami ir spruko miškan, bijodami klastos.

Mes nedaug patyrėm apie juos per tas tris savaites. Jie buvo indėnai—tatau mes žinojom; jie kalbėjo mums nepažįstama tarne—tatau mums mažą ką pasakė: jie vadino save amborn ir gyveno netoli mūsų stovyklos.

Ambornai Pareiškia Broliškumą

Po dviejų dienų mūs gerokai nustebino keisti svečiai. Į aikštelę, kur buvo mūsų stovykla, iš miško išėjo kokia 30 indėnų. Jie visi buvo be ginklu ir nusi-davė taikiom spalvom. Garsus būnų mušimas miške lydėjo jų žingsnius. Prieky jų ejo vadas visoj savo didybėj ir puošnume. Mes pažinom savo belaisvi.

Nesusikalbėjom su juo. Iš kai kurių padrikų žodžių mes supratom, kad jis atvyko pas mus pareikšti savo draugiškumą ir padėkoti mums. Jis atnešė mums daug buivolų (buffalų) kailių, kad turėtume kuo dengti palapines (būdas). Paskui išdžiai palenkes galva ir padėties ranką ant krūtinės jis sukuko garsiai "krū-a-kry," ir tūkstančiai krūtininių pakartojo ta garsa, atsiliepdamos i šauksmą iš miško. Po šito mes pamatėm pilną aikštę knibždančių indėnų, kurie landžiojo tarp mūsų būdų-palapinių, kalbino mus ir vis kartojo "krū-a-kry." Tatau truko kokią penkiolika minučių, po to vadas sukuko garsų "kur-ema-kur-ma," ir indėnai dingo, palikdami tiktai vadą, kuris pasitraukė paskutinis, pakartojęs "krū-a-kry."

Vėliau sužinojom, kad tai reiškia amžiną taiką ir amžiną broliškumą. Ambornai gyveno santaiškoj su mumis ir net padėjo mūsų ekspedicijai keltis iš vienos vietos į kita.

Ambornų Gyvenimas

Lankydami ju stovykloj, mes įsitikinom, kad tai jau pusiau sėsli tautelė, kuri verčiasi žvejyba, medžiokle ir gyvulininkyste, kiek leidžia sąlygos.

Jie ugnimi išnaikina milžiniškus džunglių-raistų plotus, kad juose galėtų gyventi. Jų stovykla buvo panaši į milžiniška šėtrų - palapinių miestą su 2,500 "butų." Palapinės išstatyta keturiom gatvėm, kuriu centre yra vadų, jų šeimų, vogulo (burtininko) ir šventyklos odiniai (skūriniai) namai. Pro stovyklą teka upė, kuri nuneša visus nešvarumus. Į rytus nuo stovyklos tęsiasi išdeginti laukai, pilni pusiau-laukinių gyvulių ir arklių. Tai tautelės "ganyklos." Ambornai nesirūpina tų gyvulių dauginimosi, patogumais, jie tiktai sudaro jiems ganyklas, degindami miškus keliais metais anksčiau, negu apleidžia senasias vietas.

Stovykla labai švari ir labai tvarkinga. Ji remiasi į mišką ir į upę.

(Pabaiga rytoj)

Džiovintas Kraujas

Dėl sužeidimų ir kitų priežasčių vis daugiau tenka įleisti svetimo kraujo žmonėms ligoninėse. Ne visada galima laiku pasi-šaukt žmones, kurie par-oduotų puskvortę ar kvortą savo kraujo. Ne kiekvieno žmogaus kraujas ir tinka leisti į kito žmogaus kraujagysles. Kraujo esama bent keturių pamatiniai skirtingų rūšių pas įvairius žmones. Laikymas kraujo atsargos, paskirstytos rūšimis, šaldytuvuose ir jo prižiūrėjimas ten perbrangiai atsieina.

Bet dabar galima būsią išvengt tų keblumų, sako dr. J. M. Hill, Texas valstijoj. Jis išrado mašina, kuri greitai kraują surišiuoja ir išdžiovina; tai pri-reikūs kitam žmogui kraujo, užteks kraujo miltelius tik vandeniu praskiest, ir leisk jį į kraujagysles. Bet jeigu kam per daug nubėga kraujo, tai kraujinių milte-lių negana, nes bedžioviant sunyksta svarbieji raudonieji kraujakūniai.

—N. M.

Šaldytas Gazolinas

Gazoliną galima įšaldyt iki 100 laipsnių žemiau zero pagal Centigrado termometrą, naudojant vadinamą "sausą ledą" ir alkoholį, ir tada gazolinas ne-eksploduoja, kad ir nuo karščiausios ugnies; bet jis nuo šalčio nesukietėja, o skystas pasilieka. Tatau įrodė bulgaras amerikietis inžinierius Assen Jordanov, Roosevelt orlaivių aikštėje, L. L. N. Y.

Per tam tikrus įtaisus plaukdamas, šaldytas gazolinas, tačiau, gerai veikia, kai pasiekia orlaivio motorą.

Tai svarbus išradimas. Juomi galima bus apsaugot daugius oro keleivų, kad nežūtų per gazolino eksplozijas. Atsakingi Amerikos karininkai jau sukasi apie šį išradimą. Nes šaldytą gazoliną naudojant lėktuve, priešo kulka jau nepadarysianti eksplozijos, kuri juk yra pavojingiausias nuotikis ore. —J. C.

NAUJOSIOS GVINEJOS NYKSTUKAI

Didžiausioj pasaulio saloj Naujojoje Gvinejoj gyvena daugiausiai mažiausių žmonių, vadinamų pigmejų, arba nykštukų. Kokie pigmejai mažiukai, parodo ir jų namai. Tie ju namai ne aukštesni abelnai kaip 6 pėdų ir 6 colių su stogu ir viskuom.

Naujoji Gvineja turi 785 tūkstančių ketvirtainių kilometrų plotą ir priklauso Anglijai. Viename kalnyne stovi ir nykštukų miestas Wahnt 4,300 metru aukštesnis pasauulyje. Jis daugiausia apgyventas nykštukų kaipo aukso darbininkų.

Į aukso kasyklas ir valyklas jie vežami lėktuvais. Nes kitoks susisiekimas su Wahnt miestu per kalny-nus kol kas beveik negalimas. Ir nykštukai pasirodo esą geri lakūnai, kai juos išlavina.

Reikėtų vieškelio, sako anglas Wahnto gubernatori-us dr. Thompson, bet tas vieškelis lėsuotu tiek, kaip pravedimas tunelio po jūros protaka iš Anglijos į Franciją.

Nykštukų namukai Wahnte yra mediniai arba sudaryti iš molio. Vienin-tėlis mūro namas tai paties gubernatoriaus.

Wahnt mieste tėra vienas automobilis, bet ir jis tik orlaiviais dalimis atvežtas ir mieste sustatytas.

Kai mechanikas, sustates automobilį, paleido jį, tai nykštukai persigande išbėgiojo į visas puses. Jie jau pripratę prie orlaivių, bet automobilį jie dar tebelaiško piktos dvasios padaru, ir

taikosi sučiupt ir užmušt jo mechaniką.

Anglai aukso kasyklų savininkai baisiai išnaudoja tuos žmogiukus. Savininkai jiems visai pinigų neduoda; o tik drabužių ir kitus bū-tinuos gyvenimui reikmenis.

Dėl to ir dėl gamtinių priežasčių nykštukai labai greitai bręsta ir trumpai tegyvena. Turėdamas 9 metus amžiaus, nykštukas jau kuria šeimynišką lizdą, stotosi namuka. Bet namukas skaitosi jo tik, kol tas nykštukas gyvas, o jam mirus, atitenka aukso kasyklų bendrovei.

Moterys, vyrai dirba aukso pramonėj be jokio skirtumo ir įtraukia savo vaikus į tą darbą. Tatau labai trukdo pradinį vaikų mokslą; ir iki šiol tik trys iš kiekvieno šimto nykštukų temoka skaityti ir rašyti.

—N.

DAUGIAU MOTERŲ NEGU VYRŲ

Daugumoje kraštų yra šiek tiek daugiau moterų negu vyrų, bet didžiausias moterų perviršis tai, turbūt, Latvijoj ir Estijoj. Tose dviejose šalyse kiekvienam šimtui vyrų atitenka šimtas ir keturiolika moterų.

JAPONŲ GRUMOJIMAS, JUOKAS ROOSEVELTUI

Washington. — Prezidentas Rooseveltas nusijuokė iš Japonijos laikraščių grumojimų. Jie rašė, kad jeigu Amerika kariškai apdrūtin-tų savo salą Guam Pacifiko Vandenyne, tai, girdi, Japonijos laivynas "ištaškytų" Jungtinių Valstijų karo laivyną.

Mirė Kunigas Vaclovas Matulaitis, Brolis Plačiai Amerikos Lietuviams Žinomo Dr. Pr. Matulaičio, Gyvenančio Cleveland, O.

J. Ramanauskas.

(Pabaiga)

Kodėl Aš Kun. Matulaitį Pavadinau Klajūnu?

Mat, kaip 1898 m. jį prasišalino iš Minersvillės bažnytinės valdžia, tai jam prisiėjo tarnauti netik lietuviams, bet ir lenkams. Kur trūkdavo kunigo ir kur siūsdavo, ten jis turėdavo važiuoti ir kuniguoti. Net prisiėjo išeiti ir už ribų savo vyskupijos ir įieškoti savo amatui užsiėmimo. Todėl būtų sunku ir sužinoti, kiek ir kokiose parapijose kun. Matulaitis buvo klebonu. Vienu laikotarpiu visai buvo nežinoma, kur jis randasi. Tik palikus kun. Kaminskui New Philadelphiaus lietuvius be kunigo, iš kur tai atsirado Matulaitis ir kelis metus pabuvo ant vietos. Bet vėliau buvo perkeltas į St. Clair, kur taip pat pabuvo kelis metus, iki 1937 m., kada tapo iškeltas į Readinga, Pa., kur jo labai nemylėjo parapijonai ir kur jis mirė. Tas galėjo pakenkti ir jo sveikatai, kaip senam žmogui.

Labai keistą įspūdį darė toks tankus jo kilnojimas, kas nepasireiškė nė su vienu lietuvišku kunigu. O kilnojamas buvo sulig parapijonų reikalavimu.

Kodėl to parapijonai reikalavo? Galima padaryti išvada, kad kun. Matulaitis buvo prastas pamokslininkas, neturėjo iškalbos, nemokėjo nei išgirt, nei iškeikt tinkamai. Tas nepatiko parapijonams.

Ar Verta Taip Plačiai Rašyti?

Kadangi kun. V. Matulaitis buvo kilęs iš istorinės šeimos ir taip ilgai kunigavęs čionai tarp lietuvių, tai aš noriu plačiau apie jį ir kitus kunigus pakalbėti.

Ar kunigai yra atsidavę visuomeniskam kultūriniam auklėjimui savo tautiečių arba abelnai darbininkų?

Kunigo Matulaičio man žinomi pareiškimai parodo, kad ne. Kada jis užsidaro į seminariją mokytis teologijos, jis atsisikiria nuo pasauliečių visuomenės, nuo gamalių ir nuo brolių ir susiriša su klerikalizmu internacionalu, kuris nusištas neduoti protiniai ir kultūriniai tobulintis žmonijai.

Kada dėl persekiojimo už lietuvių Matulaitis tapo prasišalintas iš seminarijos ir pribuvo į šią šalį, jis įieškojo draugų tarpe pažangiųjų darbininkų, ir pripažino, kad dvasiški žandarai bjauresni už caro valdžios žandarus. Tokį pareiškimą aš laikiau labai už teisingą.

Bet štai, jam įstojus į seminariją, jau tą savo pareiškimą uždengia ir daugiau nepakartoja. O kada jis jau buvo kunigu ir atvažiuo iš Lietuvos sesuo Ona Matulaičytė paviešėt pas broį, ir pasižiūrėti, kaip jam vyksta gyvenimas tapus kunigu, — vieną gražią dieną, kalbantis su sesere apie Lietuvą jis užklauskė jos, už ką tapo suareštuotas Pranas (kun. brolis). Sesuo atsako: Ot, nė už šį, nė už tą, rado pas jį knygute "Parmazonas". Kunigas, lyg išsigandęs, atsakė: Ar "Parmazona"? Tai gerai, tegul tokių bjaurybių neskaity. — Na, o kasgi tas "Parmazonas"? Tai satyriška brošiuraitė buvo, kuri kunigus pašiepė už jų godumą.

Kunigui prasišalinus iš namų, jo sesuo Ona gauspadienei pasakė: Ir aš tą brošiuraitę skaičiau, bet kunigui bijojau prisipažinti, kad neišvtytų mane!

Bus aišku, kaip kun. Matu-

laitis išsižadėjo savo brolio vien už skaitymą brošiuraitės, kuri įvertinančiai pašiepė to laiko kunigus, užsitarnavusius pašiepimo. Negalima palikti neatžymėjus, kad Matulaičiai atbudime lietuvių stvė buvo tradiciniai liaudies vadai. Dr. Petras Matulaitis, tiesiog liko auka, nukankinta carizmo. Andrius-kareivis, vėliau ūkės vedėjas, tąsomas po kalėjimus daug nukentė. Pranas (dabartinis Dr.) turėjo prasišalinti į užsienį. Bet visai nenutolo nuo pažangiosios lietuvių visuomenės. Lietuvos liaudį myli, o liaudis juos gerbia, kaip buvusius ištikimus vadus ir iki šių dienų. Pavyzdžiui, Dr. Pr. Matulaitis tankiai duoda pamokinančių straipsnių apie sveikatą per darbininkų dienraštį "Vilni". Nenutolsta nuo pažangiųjų darbininkų. Mes turim gerbti jį už tai.

Bet kunigas to visko išsižadėjo, nuėjo tuom keliu, kur visi kunigai eina, prie "mamono", su užsaldytais jausmais žiūrėti į ašaras pavergtosios liaudies.

Kaip Darbininkai Turėtų Atsinešti?

Senelis kun. V. Matulaitis, kaip anglų spauda praneša, pergyveno 73 m. Jungtinės Valstijose man žinomas 44 metai. Taigi, jis pergyveno tarp išveičių lietuvių didesnę pusę savo amžiaus. Jis gyvenė tarpe darbininkų, kada jie į šią šalį atkeliavę labai žemai kultūriniai stovėjo. Prie gerų norų, jis galėjo daug jiems pagelbėti pakilti dvasiniai ir kultūriniai, už ką mes, jo netekę, galėtume tinkamai pagerbti, kaip visos tautos pagerbia savo didvyrius! Bet, dėja, jis tą savo idealą pats palaidojo.

Per visus pragyventus metus tarp savo brolių tautiečių nepasirodė žiūrintis jų skurdą, ir neteikė jiems pamokinių, kaip reikia, protiniai tobulintis tam prasišalinimui. Nors visuosmet iš tų suvargusių darbininkų tvėrė sau patenkinantį gyvenimą, bet rėmė visuomet klase išnaudotojų.

Prisimena man angliakasių didysis streikas, kuris 1902 m. tęsėsi be kelių dienų 6 mėnesius. Darbininkai buvo labai suvargę, jau 5-tas mėnuo tęsėsi streikas. Man susitikus kunigą Matulaitį, kaip buvusį seną draugą, jis užklauskė, kaip streikas; ar da ilgai nebaigsite? Aš atsakiau: streikieriai gerai laikosi, bet streiko galo dar nesimato. Tai jis man greitai atkirtė: "Angliakasiai perdaug nori, parodyti jiems vieną pirštą, tai jie stveriasi už visos rankos."

Toks jo išsitarimas taip mane uždegė, kad aš nė nesijautau, kaip jam atkirtau: Ar tai tik šitie kunigas darbininkam prijauti?! Ir pertraukiau kalbą. Na ir pamislykit, darbininkai. Mes per 6 mėnesius streikavom, grįžom prie darbo, atidavus mūsų reikalavimus arbitracijos keliu išspresiti tam tikrai paskirtai komisijai. Bet patys angliakasiai nežinojom, ar gausime ką ar ne. Tik už kelių mėnesių ta komisija dešimtą nuosimtį pripažino, ir vietoj 10 valandų į dieną dirbti, paliko 9 v. Bet unijos nepripažino. Tai po streiko sugrįžus dirbti, ypatinai tiems, kurie žymesni buvo unijistai, darbas ant tiek pablogėjo, darbdaviai pasidarė dusyk žiauresni, kad negalė-

jai išlaikyt darbe, turėjai mesti. O unija visai pakriko. Tai šitoks buvo stverimas už visos rankos, kokį kun. Matulaitis mums primetė. Abelnai pas visą kunigiją toks nusistatymas buvo, kad darbininkai streiką pralaimėtų, ir da labiau likty prisilegti geležine kurka kapitalo.

Laidotas su Plačia Demons- tracija Kunigų

Kunigų laidotuvėse dalyvavo net 30, susivaižavusių iš visų lietuviškų kolonijų, ir iš gana toli. Tad su jų planais ir laidotuvės buvo. Parapijonai, kur jis buvo klebonu, Readinge, Pa., mažai nusiminė jo netekimu. Nes kun. Matulaitis nebuvo patenkintas už jo perkėlimą į tokią menką parapiją prieš jo norą; o parapijonai taip pat jo nemylėjo, kaip labai prasto kunigo. Tad jie ir nesikišo į laidotuvių tvarką. Kunigo broliui Dr. Pr. Matulaičiui gal ir visai nepranešė kunigai apie mirtį brolio, nes nėra pažymėta, kad būtų dalyvavę laidotuvėse.

Sutvarkymu visko, rodos, daugiausia užsiėmė Minersvillės kunigas, nes iš Minersvillės buvo pafmtas laidotuvių direktorius V. Tusino, labai kompetentiskasis žmogus savo profesijoje. Jis parsivežė lavoną pas save, subalsamavo, apvaisė kuo gražiausia ir su karstu vėl nugalėno į Readingą lietuvių bažnyčioje permokoti. O ant rytojaus, atlaikius kunigams ceremonijas, pargabeno į New Philadelphia į lietuvių bažnyčią permokoti, ir ant rytojaus, atlaikius visas didžiausias ceremonijas, buvo palaidotas lietuviškuose kapuose.

Kunigų laidotuvėse dalyvavo skaitlingai, net 30, kaip anglų spauda paduoda. Bet svarbiausio, mano supratimu, kun. A. M. Miluko nesimato. Nors iš Brooklyn, N. Y. buvo k. N. Pakalnis, bet jis tiek nereikė, kiek kun. Milukas. Milukas yra gal vienintelis, ar arti to, kuris kartu su Matulaičiu buvo Seinų Seminarijoje, ir čia vienoj seminarijoje baigė mokslą kunigu. Kita, ir iš Lietuvos už vienodus nusikalietimus turėjo prasišalinti. Tad, rodos, Milukui buvo verta dalyvauti savo draugo laidotuvėse.

Vyriausioj ceremonijų pildytoju buvo Msgr. L. Krūšas, iš Chicago Ill. Ir kodėl? Gal dėl turto velionio apsaugojimo, nes jis jo galėjo palikti gana apšėiai, nes buvo didelis taupytojas. Anglų spauda apie tai nieko nemini, gal lietuvių katalikiška spauda paskelbė, kaip sutvarkė likusį kunigo turta?

So. Boston, Mass.

RADIO

Šeštadienį, sausio 21, radio programa per stotį WORL, 8:00 val. ryte bus sekanti:

1—Kalbės Dr. Juozas Seymour-Landzius iš South Bostono.

2—Pianistė Irene Rasimavičiūtė iš South Bostono.

3—Žinios.

4—Muzika.

Sekmdadienį, sausio 22, radio programa, per stotį WORL, 9:30 val. ryte iki 10:30 val. bus sekanti:

1—Modernisties orkestra iš Cambridge.

2—Dainininkė Aklvilė Siau-riūtė iš Dorchester.

3—Smuikinininkė Albina Antanavičiūtė iš Waltham.

Po programai prašome parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį WORL, Lithuanian Program, Boston, Mass., pranešdami savo įspūdžius.

Steponas Minkus, garsintojas.

PROTOKOLAS

Amerikos Lietuvių Kongreso Brooklyno Skyriaus 4-tosios Konferencijos, Laikytos Sausio 8-tą, 1939 m., Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubo Svetainėje, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Konferenciją atidarė Komiteto pirmininkas M. Stakovas, 10:20 val. ryto.

Mandatų komisijon paskyrė: M. Brown, jaunąjį Strazdą ir Spūdienę.

Kofei mandatų komisija peržiūrėjo mandatus, pirmininkas Stakovas pakvietė konferencijos dalyvius pasakyti po kelis žodžius.

Pirmiausia kalbėjo Glaveckas, pareiškdamas, kad būtų buvęs Komitetas veikė siaurai nusistatęs, neįsileisdamas kitaip mastančių žmonių.

Zaveckas, Kriaucių Skyriaus pirmininkas, sakė, jog kriaucių pilnai remia Kongreso darbus.

P. Bėčis kalbėjo, jog greit neekiečiai darbuojasi sutartinai Lietuvos demokratijos atsteigimui ir surengė kelis masinius susirinkimus.

Jasaitis, Martino Liuterio Draugijos atstovas, sakė, jog jie pilnai darbuojasi palaikymui Kongreso Brooklyno Skyriaus.

Weiss kalbėjo nuo Central Brooklyno organizacijų, sakydamas, jog jų kolonija paliko jau mažiukę ir didelių darbų Kongreso labai atlikti negali, bet vistiek veikia tam tikslui.

Siurba, LDS Centro Sekretorius, sakė, jog Kongresas buvo sutvertas tikslu, kad padėtų Lietuvos liaudžiai išlaikyti savo nepriklausomybę ir atsteigti tenai demokratines teises. Toliaus savo kalboje pareiškė, kad jeigu Hitleris ir užimtų Lietuvą, tai visgi dar nereikia mums nuleisti rankų darbe dėl palaikymo Lietuvos nepriklausomybės.

Mandatų komisija pranešė, kad ji surado 131 delegatų nuo 31-nos organizacijos, atstovaujant 3,374 narius.

Rinkimai. Konferencijos pirmininku išrinktas A. Bimba, gavęs 54 balsus; pagalbininku Glaveckas, gavęs 35 balsus; sekretorium J. Nalivaika.

Rezoliucijų komisija pirmininkas paskyrė iš penkių: Keistutį Michelsoną, jaunąjį Linkų, Gasiūną, Stiloną ir Jasaitį.

Skaitytas protokolas iš praicitos konferencijos, 17-kos puslapį masinėle rašyto rasto, ir priimtas.

Raportai: Komiteto pirmininkas M. Stakovas raportu neturėjo. Jis sakė, kad sekretorius turi pagaminti raštinę raportą ir jis jį išduos.

Sekretorius J. Nalivaika skaitė raportą iš viso Komiteto veikimo nuo lapkričio mėnesio, 1937 m. Jo raportas parodė, kad Komitetas turėjo 12-ka susirinkimų. Kad surengtų prakalbas paminėjimui Lietuvos nepriklausomybės, dėlei kurių įvyko nesupratimas tarpe komunistų ir socialistų, nes Stilonui nebuvo leista kalbėti tose prakalbose. Kad buvo surinkta 1,800 parašų paliuosavimui Lietuvoje prieš-fašistinį kalinių. (Kitas parašus rinkėjai siuntė tiesiai Centran.) Kad surengtų teatrą, vaidino Liaudies Teatras "Pusseserg Salomėją" kovo 13-tą, 1938 m., ir kad nuo vaidinimo likusius \$38 laikosi komisijos narys K. Čerka ir neatmoka. Kad buvo sušaukta ekstra konferencija išrinkimui ir pasiuntimui delegatų į Serantono konferenciją. Ir kad buvo surengta vakarienė, kuri ištraukė Skyrių iš skolų. Finansų sekretorius P. Cibulskis savo raporte parodė, kad lieka pinigų \$51.37.

Iždininkas A. J. Viznis konferencijon neprabuvo iš priekšties susižeidimo.

Ant vietos padaryta tarimas, kad būsiantis Komitetas

dėtų visas pastangas išgauti iš Čerkos likusius pinigus.

Pertrauka valandai pietums.

Antrą sesiją atidarė konferencijos pirmininkas A. Bimba, 2:15 po pietų. Konferencijos viršenybė ta pati. Užsirašė dvi naujos delegatės.

Apdiskusavimui sekretoriaus raporto iš visų metų Komiteto veikimo nustatyta kiekvienam kalbėti 5-kias minutes. Diskusijos sukosi veik tik apie vieną klausimą, tai yra apie rengtąsias prakalbas paminėjimui Lietuvos nepriklausomybės. Diskusijų buvo 14-ka. Vieni Komitetą kaltino už vienpusiškumą; kiti nurodinėjo, jog Stilonui nebuvo leista kalbėti tik dėl nei vienos priežasties, kad jis nepiraitė Kongreso užbręstiems darbams. Pasibaigus diskusijoms, raportas priimtas.

Rezoliucijų-skaitymas. Pirmiausia K. Michelsonas perskaitė rezoliuciją pasveikinant Tomą Mooney jo laisvam gyvenime! Po tam jis pareiškė, kad rezoliucijų komisija ateina prieš susirinkimą pasidalinus Lietuvos klausimu, ir bus skaitomos dvi rezoliucijos: mažumos ir didžiumos. Didžiumos rezoliucija sako, kad Lietuva, išlaikydamis savo nepriklausomybę, turi glausiti prie neužpulančių šalių. Gi mažumos—Lietuva turi laikytis besaliskumo, pasitiktinti savo spēkomis ir nesidėti, kaip rezoliucija sako, prie jokių diktatoriškų šalių. Didžiumos rezoliuciją skaitė Gasiūnas, o mažumos Stilonas.

Apdiskusuoant rezoliucijas, vėl kalbėjo 14-ka delegatų. Matant, kad rezoliucijų priėmimui yra griežtas pasidalinimas, konferencijos pirmininkas A. Bimba duoda pasiūlymą priimti pataisymą, ant kurio abidvi pusės galėtų sutikti bendrai veikti gynimui Lietuvos nepriklausomybės, bet mažuma nesutiko. Tada pirmininkas padarė 5-kių minučių pertrauką, prašydamas mažumos pasitarti pasipyltų klausimui.

Mažumos pasitarimas užėmė veik pusvalandį. Ji sugrįžusi skaitė keliais žodžiais pataisytą savo rezoliuciją, kurioj pamatinė mintis palikta pati. Tada didžiuma sutiko visiškai ištraukti savo rezoliuciją, jeigu tą patį padarys mažuma. Mažuma reikalavo balsot, kas ir buvo atleikta. Didžiumos rezoliucija gavo 64 balsus, o mažumos 25 balsus.

Po nubalsavimo, Stilonas mažumos vardu pareiškė, kad jie iš Kongreso pasitraukia, ir išėjo, kviesdami ir kitus sekti jųjų pėdomis.

Nutarta, kad vasario mėnesį būtų rengiama bendras paminėjimas Lietuvos nepriklausomybės, atsikreipiant prie katalikiškų organizacijų, o jeigu to nebus galima atsiekti, rengti vienam Kongreso Skyriui.

Rinkimas Komiteto. Lukauskas nuo Great Necko organizacijų; Steponaitis nuo Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubu; Kuodis nuo Komunistų Frakcijos; Kreivėnas ir Kairys nuo LDS; Grabauskas nuo ALDDL; K. Michelsonas ir Purvėnas nuo SLA; Nečiūnskas nuo Kriaucių Skyriaus; Andruskevičienė nuo Moterų Klubu; Klimas nuo Aido Choro.

Martino Liuterio Draugija prisijus savo atstovus po draugijos susirinkimo. Dar trūks ta vieno atstovo nuo Kriaucių Skyriaus ir vieno nuo Pi-

liečių Klubu. Palikta toms organizacijoms darinkti.

Organizacijos ir Jųjų Atstovai, Dalyvavę Konferencijoj

Lietuvių Kriaucių 54-tas Skyrius: T. Vasikonitė, F. Milašauskas, V. Paškevičius, J. Bikulčius, J. Herman, V. Michelsonas, T. Serienė, A. Bubnys, M. Strazdienė, J. Stankevičius, J. Zukas, A. Linkus, P. Kyrius, V. Zaveckas, A. Žilinskas, K. Kundrota ir K. Nečiūnskas. Viso 17-ka delegatų.

Dr. Martino Liuterio Draugijos: J. Apselis, J. Bush, J. Jasaitis, V. Bakanauskas, A. Hintza ir V. Jenkeliūnas. Viso 6-ši delegatai.

Liet. Amerikos Piliiečių Klubu, Great Neck, N. Y.: F. Klaston, J. Pilvinis, J. Petrauskas ir M. Antikevičia. 4-ri delegatai.

Brooklyno Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubu: P. Stanaitis, P. Tiškus, A. Žukauskas, A. Balčiūnas, P. Vaitukaitis, Poškaitis, Velička, Vilkas, Simonavičius, Pauliukonis, Steponaitis ir Ambrozaitis, 12-ka delegatų.

Lietuvių Literatūros Draugijos: 185 kp.: J. Vinikaitis ir St. Brusokas, 2 delegatai; 72 kp.: P. Bėčis ir O. Lukauskienė, 2 delegatai; 138 kp.: J. Kaulinis, A. Čepulis, J. Stirbis, V. Škėma, J. Kalvaitis, O. Kalvaitienė ir O. Cibulskienė, 7 delegatai; 24 kp.: J. Weiss, 1 delegatas; 55 kp.: A. Višniauskas, vienas delegatas; 1 kp.: K. Šoloms-kienė, Bušinskienė, Banaitienė, Menkelionas, Adomaitienė, Mureika, Grabauskas, Gužas, D. Šolomskas, Lazauskas, 10 delegatų.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoj Kuopos: 308 kp.: E. C. Strazdas ir B. Glaveckas, 2 delegatai; 38 kp.: J. Glaveckas, M. Paukštienė, K. Michelson, J. Purvėnas, P. Taras, S. Sasna, M. Tiškevičienė, O. Malinauskienė, A. Viznis ir V. Radzevičius, 10 delegatų; 152 kp.: A. Lukoševičius, M. Svingela ir A. Paškevičius, 3 delegatai.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo Kuopos: 24 kp.: F. Lideikis, 1 delegatas; 50 kp.: K. Milinkevičia ir J. Petrie, 2 delegatai; 13 kp.: P. Bie-liauskas ir F. Kazakevičienė, 2 delegatai; 200 kp.: V. Kubilius, A. Sinkus, M. Brown, F. Fulton, 4 delegatai; 1 kp.: Mizara, Siurba, Grubis, Rairnys, Bušon, Vilkaitė, Griškus, Stakovas, Kovas, P. Šolomska, Radzevičia, Joneliūnas, Petkienė, 13-ka delegatų; 159 kp.: K. Kreivėnas, 1 delegatas; 219 kp.: J. Orman, 1 delegatas.

Lietuvių Darbininkų Draugijos Kuopos: 7 kp.: F. Spūdis, F. Dovidaitis, O. Aukštuoliūnė, J. Jankūnas, J. Stilonas, 5 delegatai; 9-tos kp.: A. Umbrosienė, A. Petrauskas, 2 delegatai; 11 kp.: P. Kriauciūnas, 1 delegatas.

Maišytos Organizacijos: Pirmyn Choras: Z. Bėčis, O. Lukauskaitė, O. Pilviniūtė, 3 delegatė.

Aido Choras: H. Brunza, G. Klimas, 2 delegatai.

Moterų Apšvietos Klubas: M. Mikalauskienė, K. Viltraikiūtė, E. Andruskevičienė, J. Stankaitienė, 4 delegatės.

Nuo "Naujosios Gadynės" direktorių: J. Tamašauskas, 1 delegatas.

Tarpt. Darb. Apsigynimo 170 kp.: J. Balčiūnas, K. Žemaitienė, 2 delegatai.

LSS 19 Kp.: St. Strazdas, V. Balvočius, Spūdienė, 3 delegatai.

Lietuvių Komunistų Frakcijos: J. Kuodis, A. Bimba, O. Cibulskienė, J. Gasiūnas, J. Kuraitis, Dzevečka ir Ramoška, 7 delegatai. Viso konferencijoj dalyva-

WORCESTER, MASS.

Sausio 4 atsibuvo Central Labor Unijos delegatų susirinkimas. Šiame susirinkime buvo nominuojama valdybė dėl šių metų. Susirinkimai yra laikomi pirmą ir trečią trečiadienį kiekvieno mėnesio. Iš nominacijų pasirodė, kad valdyboj permainų beveik mažai bus, į svarbesnes vietas nominuota senieji ir be opontų, išskyrus pirmą vice-pirmininką, kur net trys nominuota. Ir keli kiti į vietas be svarbos.

Kadangi didžiuma delegatų susideda iš atžagariečių ir priešų unijų vienybės, tai daug ko pažangiesio negalima ir tikėtis. Kaip Amerikos Darbo Federacijos prezidentas dirguoja, taip delegatai ir šoka, nereik nei muzikos.

Buvo pakvietimas dalyvauti Mass. Legislatūros Bendroji konferencijoj. Bet buvo atmetas, vien dėlto, kad sumanyta ne ADF ir kad didžiumoj remia CIO ir kitos progresyvos organizacijos ir pavieniai žmonės.

Pranešta per Central Labor Uniją iš Santa Clara, Cal., kad Pacific Coast riestų kompanija atsisako riestų derybas su Džiovintų Fruktų ir Riestų Pakavimo Unija, ir už tai yra padėta ant "Unfair List," ir prašo, kad darbininkai ir biznieriai neremty tos kompanijos. Taipgi praneša, kad dabar ten dirba darbininkai yra profesionaliai streiklaužiai, ir katrie eina į dirbtuvę, tai eina per pikieto liniją ir su stipria policijos apsauga.

Draugai, dabartiniu momentu mes darbininkai turim geriausią progą organizuotis į unijas. Mes visi žinom gerai, kad unijantai darbininkai visados gauna daugiau algos ir jų padėtis yra geresnė. Tai kodėl nepatapti unijustu? ADF Unijistas.

Torrington, Conn.

Sausio 8 d. Amerikos Lietuvių Piliiečių Neprigulmingas Klubas laikė savo metinį susirinkimą. Susirinkimas tapo atlaikytas anksti todėl, kad turėjo surengt koncertą po susirinkimo. Svarbesni reikalai tapo atidėti ateinančiam susirinkimui, kuris įvyks vasario 12 d., kuriame bus svarstoma įstatymų reikalai.

Klubu vyriausybė pasiliko ta pati: Pirmininkas F. Gri-gas, pirm. pagalbininkas M. Smulkštienė, finansų rašt. J. Matusėvičius, protokolų rašt. A. Truckuskienė, iždininkas J. Bakūnas, kasos globėjai J. Budalis ir A. Jankauskas; du-rųjį sargai J. Baltuškomis ir P. Dranginis.

Felix Grigas. Nuo Redakcijos. Kadangi apie koncertą buvo kitų pirmiau rašyta, tai iš jųjų korespondencijos išleidome. Atleiskite. Ačiū už rašinėjimą.

Meksikos valdžia išvijo N. Y. Times korespondentą Kluckhorną už neteisingus pranešimus apie Meksikos politiką.

70-91-nas delegatas. Nepribuvo 40 delegatų.

Mandatų komisija pranešė, kad dalyvauja 31-na organizacija. Aš jų suradau tik 30 mandatų. Kur vienas dingo, — nežinau; bet skaičius delegatų sutinka ir be to vieno mandato, kiek pranešė mandatų komisija.

J. Nalivaika, ALK Brooklyno Skyriaus Sekr.

A Youth Asks Her Fellow-Members to Aid Spain and the Voice as Educational Activity

Dear Members of the Baltimore L.D.S. Youth Club:— Now that we see our youth club is progressing successfully in social activities and in sports I remember that we haven't had any educational activities. It wouldn't be a bad idea every once in a while to have an educational program.

The "Voice" There are many ways in which this can be done. For example: read one of the educational articles in the VOICE magazine and then have a discussion on it. It is also possible to write in to the LDS National Youth Committee for educational articles and suggestions.

We also have with us the problem of getting more members and non-members to subscribe to our Lith-American VOICE magazine. It is young and it must grow! Let us have as a motto, "Buy more and sell more copies of our magazine, the VOICE."

If we could contribute some money it would help in making the youth magazine grow. In reading the magazine we would know our Lithuanians-like Thaddeus Kosciuszko, a Revolutionary War hero who played a great part in establishing a great Democracy in the U. S. which today we can enjoy, and the many others who died in helping to bring Democracy to the United States.

Spanish War Vet

As another educational activity

Vanguards to Test "Fraternity" At Dance

ELIZABETH, N. J. — Another "First" for the Vanguards was recently announced at a meeting. On February 25, 1939 at the Lithuanian Liberty Hall, 269-73 Second Street, Elizabeth, there will be held an "LDS Fraternity Dance."

The dance was described as a venture to bring together and to cement the fraternal spirit which exists amongst the members of the organization. It will also be a celebration for the recent affiliation of the organization to the A. A. U.

—The Ambassador.

THE FEMININE ANGLE

By Truly

Ahead of Herself

Sometimes we wonder if we aren't confused by the pre-seasonal style offerings. It does seem a little ahead of time to view dress-hed windows full of the newest spring offerings when Mr. Winter is still with us with his blustery winds and flurrying snow. But being that time is relative we can view these "ahead-of-the-season" offerings very calmly and even buy a few of them.

Stop us if you've felt the same—but doesn't it give you a big kick to walk into a dance hall or a party knowing that what you are wearing is the very, very latest idea of feminine dress and that no other girl has beat you to the draw? We were exceptionally attracted by the very demure and at the same time tantalizing black sheer dresses trimmed with lingerie lace at the throat and sleeves—tiny rows of narrow lace, high at the neck like a little vestee and edging the puffed sleeves—shirred shoulders with draped bodice and very full shirred skirt at the front only. You will see that lingerie lace on taffetas, too. We assure you this is very new.

Prints Go Glamorous

We saw so many varieties and colors and designs in prints the other day our eyes still hurt, especially from the tropical, smoky, colorful, warm prints. Paisleys occupy an important place in the sun. We noticed even some paisleys abandoned their cool and aloof coloring for the slumberous, languid, tropical coloring. Prints are seen in every silhouette including the "monk" drape, the shirred bodice, full shirred skirt in front only, the "basque" hipline, etc.

To Hold You Tighter, My Dear

The season belts are tight, snug, the better to emphasize that lovely, girlish line coming from waist to hip. They are almost without exception in leather, rather wide, but sometimes narrow, and always very, very wide in front. The effect pushes up the waistline, in front so that the bust line is more naturally discernible. If the belt is not wider in front, it usually has a large buckle or several flowers in front to make up for it.

Hat Puzzlers

Hats continue to be the chaotic

we could bring up the suggestion of having V. Zablockas speak to us. Vete is a young Lithuanian-American who fought with the Lincoln Brigade in the Spanish War, not only to save Democracy but that Democracy may be safe for the whole world, so that today and tomorrow we might live like civilized people in a civilized world. He also fought against the fascism that has threatened to destroy democracy and civilization.

He would be able to tell us about the things he has seen in Spain, and what fascism has done to the people. What we Americans should do over here in America is to help in the fight for Democracy in the world, which today has been darkened by the shadow of fascism and the fascist war cloud. We must fight this figure that is threatening the globe just as V. Zablockas and other Lithuanians have done in Spain.

Members, we have to take this question into deep consideration. We should invite V. Zablockas with open hearts so that he may tell the truth about Spain to the ones who do not quite understand why America is so vitally concerned in Spain. Inviting this young fighter will do a lot of good toward Democracy. So, till the next time we meet...

I hope to read in the Laisve Youth Section that Vete Zablockas was warmly welcomed by the L.D.S. youths with open arms to our city of Baltimore.

—Pincher.

It has been estimated that at least a million rural homes in the United States lack access to electric power and that a million square miles of land are out of reach of central power service.

Announcements!

A Lenin Memorial Meeting given by the Communist Party will be held Friday, January 27, 1939 at 8:30 p. m. Lehman Hall at 848 N. Howard St. The main speaker will be William Z. Foster, Chairman of the Communist Party of the U.S.A. Harry Haywood, noted Negro leader and author will also speak. Admission is 25 cents. Unemployed are free. Everyone is urged to attend.

—Comm.

TWICE A WEEK

SPORTS-HUMOR-NEWS OF CLUB ACTIVITIES EDUCATION-STORIES

LAISVE YOUTH SECTION

ENGLISH PART

PUBLISHED EVERY TUESDAY AND FRIDAY

Detroit Enters LMS Drive for Increased Membership

Our charming secretary, Alda Liminsky, came up to me and asked who were the Laisve Youth Section correspondents of the Detroit Chorus this year. Sorry, kiddo, for being so lazy. I'm making a desperate effort to reform.

It's a pleasure to see such a nice group of young people gathering for rehearsals. We really look quite refined, alert and ambitious these days. By the way, don't forget, we have a drive on for new members with a chance of winning a prize for the chorus. There have been a few new faces popping up once in a while but I wish there were more... What do you say we do something about it?

This Friday's meeting will make the end of a year of work for the old executives and bring in the executive committee.

We thank Albina Kadys, who took the presidency in the middle of the year when our President Al Geras left for school, for doing such a nice job of handling the chorus.

Alda Liminsky, we thank you for the good job you did. I hope that in the future your job will be as pleasant as it seemed to be in the past. I'm sure you will again do a fine job as secretary.

Lillian Gugas, I'm sorry you were loaded down with two jobs this past year, it won't happen again—I'm sure.

Joe Adams (Big Joe), shame on you for not being around when we needed you most. See if you can improve in the future.

Our next executive body is as follows: President—Alphonse Rye Vice-Pres.—Mildred Janonis Secretary—Alda Liminsky Recording Secretary—Albina Nau-seda Treasurer—Lillian Gugas

Well! We shall see what we shall see!

Say, girls, who was that young man you were making such a fuss over? Could it have been Vic Williams? That sure was a dandy new suit he had on.

The Kelstutis affair last Sunday turned out to be a howling success. Everyone, old and young, seemed to have a good time. The informal atmosphere of Porter Hall did something to the voices of the Aido Chorus members—they sounded too good to be true. No stage, no footlights, it seemed as though we gathered from nowhere in the crowd and just floated back again.

—Mo.

VOICE OPENS 3 MO. SUB DRIVE

B'klyn Meets Newark In Bowling Game

The Newark "LoDesStars" have officially challenged the Brooklyn "Builders" to a return bowling match which is to be played in Newark, at 180 New York Ave., January 22, 1939. The game will begin promptly at 5 p. m.

Following the game there will be a banquet at the same hall to be given by the Newark Sietyno Chorus.

Brooklyn Chorus Elections Tonite

All members of the Brooklyn Aido Chorus are asked to attend an important meeting which will take place this Friday evening at 427 Lorimer St.

Elections for the new year will take place and all members must be present to vote and discuss several important matters. All tickets for "Iseivis" must be settled at this meeting.

—Comm.

Youth Magazine Begins Campaign for Financial and Subscription Aid

BROOKLYN, N. Y.—The Publishers of the "Voice of Lithuanian-Americans" announced this week the inauguration of a three month subscription drive in order to solve the financial difficulty the Lith-American youth magazine is now facing.

In an appeal to Lithuanian organizations released this Tuesday the Publishers pointed to the need for financial assistance if the English publication is to continue. A widespread subscription and financial drive is needed, not only to help the publication but to enlarge it and broaden its influence among Lithuanian-American youth.

Raising Finances

All readers of the VOICE are urged to get their friends to subscribe to the youth magazine. Various organizations, particularly among the young people, should donate to the VOICE and thus help carry the financial burden. Individual donations are also needed. Every possible means of raising money to help the magazine must be used.

Chorus Bits from Baltimore

Once again the pen of this Ruxton rascal strikes again. Seems as there has been a lot of guessing and cross-examination as to my identity. At the last meeting some thought it was Charlie—some thought it was Mildred but most of them jumped on Albert. I also heard someone mention Viola but, just the same, keep on guessing boys! For the benefit of those who tuned in late, this is the ROAMING ROZZO OF RUXTON, the official mouth-piece for the Baltimore Lyros Chorus who sees all, hears all and says nothing. In other words, the Laisve equivalent of Winchell.

There ought to be an orchestra forming among this Baltimore gang for we now have two squeeze-box squeezers, one being efficient and the remaining slowly rising. We have a cigar-box shrieker from Westport (Cleveland Street). In addition to that nice girl on Hollins street who can't tickle the ivory fairly well, not mentioning the rug-cutters that gather around any musical instrument refusing to pay any partiality as to the sounds omitted.

Did you ever wonder where Charlie Grandofsky ever got that satchel full of "issimes"? The way he describes music you'd think he came from the Feather Merchant country, where Snuffy Smith resides. By the way, the ole maestro loosened up and bought a pair of ice skates and has me guessing, for I don't know what in the world he's going to do with them. Ole Charlie raved about the quartette last Sunday and, come to think of it, I wonder where Johnnie and Albert skipped out (please note 3rd verse of "Dul Dul").

Seem as Mildred is putting up a big bother in trying to find out who Mr. Y and Mr. Z are. I think she knows who Mr. X is but you don't know who the other two are, do you Mildred?

The maestro is trying out a duet singing team which is composed of Lenny's big sister, Mildred, and Alfred's little sister, Virginia, although they're both about the same size.

P. S. Who's this guy Walter Windbag? To Alfred— "Ashes to ashes, dust to dust— If she doesn't get you, Some other one must!"

Watching patiently, I remain, —Roaming Rozzo of Ruxton

An automatic radio tuner invented by a New York man enables a person to set his receiver to tune in any desired sequence of programs from eight different stations a week in advance.

A pneumatic block that fits hats of all sizes has been invented by a Missourian for the use of hat cleaners, being expanded by compressed air after insertion in a hat.

What is the VOICE?

The Voice of Lith-American is a non-partisan monthly magazine printed in the English language and published by the Lithuanian-American Publishers, Box 38 Station W, Brooklyn, N. Y. This youth magazine is the "voice" of progressively-minded Lithuanian-American youth and it has placed itself squarely in favor of Peace, Progress and Democracy for Lithuania and for America, believing that only through the strengthening of the democratic forces the world over can war and fascism be stopped.

Subscriptions are \$1.50 a year and \$1.00 for six months. In its issues the VOICE has shown that it is a magazine worthy of support and Lithuanian American youth should do all in their power to strengthen and spread the "VOICE."

Last Sunday, before going to see the Brooklyn Aido Chorus presentation of "Iseivis," we visited another wounded Lith-American veteran of the Spanish war, Albin Rakauskas of Milwaukee, Wis. The corporal is rapidly improving in health. He may be visited in the Crown Heights Hospital Tuesdays and Thursdays, 7 to 8 p. m. and Sundays, 2 to 3...

Joseph Sakalaukas, a wounded Lincoln vet, is now in New York where his right arm will be operated upon. Friends in Worcester helped raise the money for the needed medical care...

The January issue of the VOICE magazine has been delayed due to the illness of the managing editor, Charles Kwarren. In his absence the issue is being prepared under the joint editorial care of Frank Yakstys and John Orman...

We have not seen Buni Sovetski's "Lithuanian Honor Roll for 1938" as yet but we bet dollars to doughnuts that the LDS Olympiad is in the ranks of the leading events, closely followed, of course, by the publication of the VOICE...

March will see the birth of a 12 page tabloid once a month Tiesa Youth News. Such an increase will give the T. Y. N. a greater variety of educational articles, stories, etc...

Just issued by the Association of Lithuanian Workers are those large semi-showcards picturing the leading Lithuanian-American football stars of the 1938 season who hit the sports headlines. All (incidentally) are members of the L.D.S....

There is the suggestion that L.D.S. branches frame these well-made prints and donate them to the various Lithuanian halls, and wherever Lithuanians gather, so that they may see the type of organization the L.D.S. is and the type of members that belong to it...

Pincher's article on educational activities, while directed to a youth group in Baltimore, contains two suggestions which should be digested by all Lith-American youth clubs if they are to help in the training and developing of citizenship—a task that must never be forgotten by any of our organizations...

148 people died of pneumonia in New York last week. This renews our minds us that we're not feeling so good ourselves. S'long...

MORE THAN 1200 AMERICANS HAVE RETURNED FROM FIGHTING FASCISM IN THE ABR. LINCOLN BRIGADE

NEW YORK.—A total of 1208 Americans who fought with the Spanish Loyalists have been repatriated and "rehabilitated," David McKelvey White, national chairman, Friends of the Abraham Lincoln Brigade, announced this week.

How many more there are left to be brought back to this country, Mr. White did not know. Many, he said, are still in Franco prisons and in hospitals.

Of those who have returned, nearly 850 had been wounded or had suffered illness and some 200 had been hospitalized upon arrival here. Of the total, 39% were from the New York metropolitan area. The balance were from every state in the union and the District of Columbia. Four out of five were members of trade unions when they left.

"Rehabilitation," Mr. White said, "includes everything necessary to win back the veteran's place in the social economic life of his community." For the most part, he added, it means clothing, transportation, homes, medical treatment and above all, help in finding a job.

In addition to clothing, transportation and medical care which most veterans need, special requirements include orthopedic shoes, artificial limbs, glass eyes, dental laboratory work, union dues, drivers' licenses, tools and work clothes. Professional medical and dental services are donated.

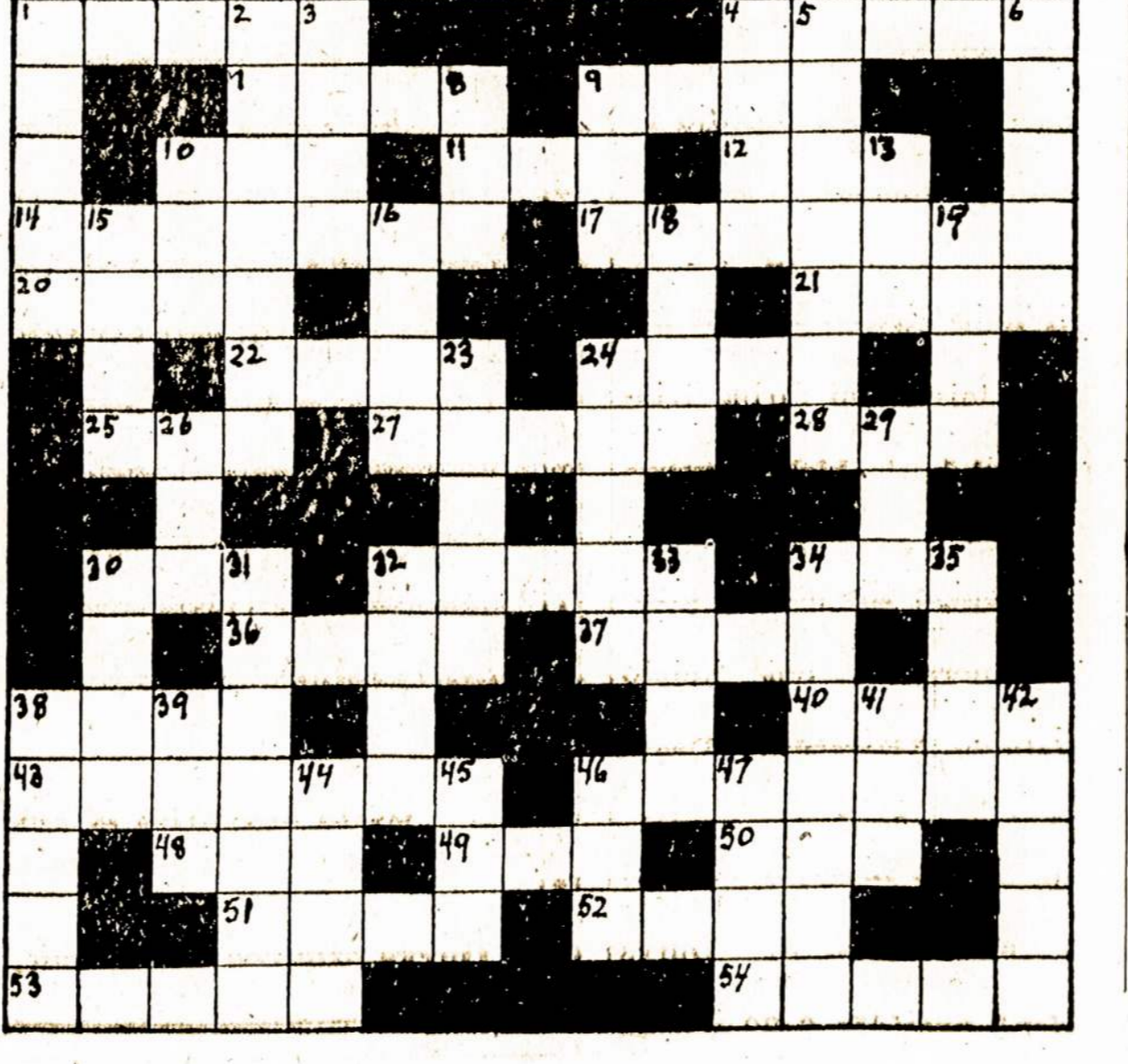
"Rehabilitation," Mr. White said, "includes everything necessary to win back the veteran's place in the social economic life of his community." For the most part, he added, it means clothing, transportation, homes, medical treatment and above all, help in finding a job.

—Mo.

Novelty Crossword Puzzle

COURTESY OF THE "VOICE"

- ACROSS 1 Iejimas 4 Spalvos 7 Unguriai 9 Ragas 10 Iškyškes 11 Vyro vardas 12 Jieva 14 Rečiau 17 Išplonytas 20 Automobilis 21 Sprandas 22 Vais 24 Taškas 25 Kiaušinis 27 Samtis 28 Krepšys 30 Gyvatė 32 Principas 34 Verkslenti 36 Visada 37 Uostas 38 Eliai 40 Valgo 43 Surėdymai 46 Kelioilka 48 Desimt 49 Matikas 50 Tikes 51 Virvė 52 Pasaka 53 Stuknia 54 Išėsti 29 Triukšmas 30 Suvienyti 31 Erzina 32 Lalkotarpis 33 Garsas 34 Stačiau 35 Antra raidė 36 Graiki abėcėlės 37 Estija (sutrumpinimas) 41 Daikė 42 Vergas 44 Turkijos miestas 45 Ji 46 Statyti 47 Klonis

It's entertaining! It's educational! Translate the Lithuanian meaning into English and solve the puzzle! Example: 1 Iejimas—entry

Now go on with the rest. The answer will be in the January issue of the VOICE of Lithuanian-Americans.

UPTON SINCLAIR

RAISTAS

10-25-38-72

(Tąsa)

Jurgis net sušuko iš nusiminimo, bet policistas pertraukė, pagriebęs už apikaklės. Jį nutempė į kitą rūmą, kur ir kiti laukė, kol juos kitur nuveš ir čia Jurgis ėmė verkti, kaip mažas vaikas. Jam rodėsi pasibaisėtina dalyku, kad policistai ir teisdariai nei kiek vertės nepriėmė jo žodžiams, kuomet jie visiškai užsitiki tarnaujančiam karčiame; vargšas Jurgis negalėjo žinoti, kad tos karčiamos savininkas mokėdavo tik policistui po penkis dolerius kas savaitę už pardavinėjimą gėrimų sekmdieniais ir, abelnai, kad su juomi būti geru; negalėjo žinoti nei to, kad tas kumščiakovis karčiarninko darbininkas buvo ištikimiausiu to apskričio demokratiškojo vadovo kalpu, ir kad tik keletas mėnesių atgal jis labai karštai darbovos, gaudydamas balsus už minėtąjį teisėją, kada neapkenčiamieji reformatoriai rinkimų metu bandė jį balsais sumušti.

Antru kartu Jurgį nuvežė į pataisos namus. Daugomas ir spardomas karčiame jis labai ranką užgavo, taigi negalėjo prie darbo eiti, tik daktaras jį prižiūrėjo. Be to, jo galvą ir akį reikėjo aprišti—taigi jis gana puikiai išrodė, kada, antrą dieną jam pribuvus, jį išleido kieman pasivaikščioti, ir ten jis susitiko su—Jack Duane'u!

Tas vyrukas taip džiaugėsi, pamatęs Jurgį, kad jį vos neapkabino. "Dėl Dievo, argi tai nebus 'Pašvinklis' sušuko jis. "Nagi tas pats. Ar tamstai teko per dešrų mašiną pereiti?"

"Ne," atsakė Jurgis, "bet aš buvau nelaimingam atsitikime ant geležinkelio ir mušiausi." O paskui, daugiau kalinių susirinkus aplink, Jurgis papasakojo savo keistą atsitikimą; daugelis iš jų nenorėjo tikėti, bet Duane žinojo, kad Jurgis pats būtų nepataikęs tokią pasaką išmislyti. "Menkas giliukis, žmogeli!" pasakė jis, kada juodu likosi vienu du; "bet gal tas tave pamokino biskelį."

"Aš pasimokinau daug dalykų nuo to laiko, kai mudu pastaruoju kartu matėmės," ištare Jurgis liūdnai. Ir jis papasakojo, kaip jam teko praleisti praėjusiąją vasarą "besivalkiojant," kaip čia vadinama. "O tamsta?" užklause pagaliau, "ar dar vis nuo to laiko čia būni?" "O, Viešpatie, ne!" atsakė tas. "Aš tik užvakar čia pribuvau. Tai jau antru kartu jie mane čia pasodina, negalėdami priešai mane parodyti—man labai nesiseka ir aš negaliu jiems užsimokėti, ko jie nori. Kodėl neapleidi Chicago drauge su manim, Jurgi?"

"Aš jokios vietos neturiu, kur nuvykti," atsakė Jurgis liūdnai.

"Aš taipgi neturiu," atsakė juokdamasis tykliai. "Bet palauksiva kol išeisiva, o tada pažiūrėsisiva." Pataisos namuose Jurgis rado keletą pažjstamų, kurie ten buvo jam pastaruoju kartu esant, bet daugomas tai buvo vis kiti, seni ir jauni, bet vis tos pat rūšies; kaip putojančios bangos jūrų pakraštyje: priplaukia naujas vanduo, bet vilnys vis taip išrodo.

Jis goglinėjo aplink ir kalbėjo su jais ir didžiausieji iš jų pasipasakodavo apie savo narsumą, kuomet tie, ką buvo silpnėsi, arba jaunesni ir nepatyrę, susirinkdavo aplinkui ir klausydavo tykliai su kokia tai pagarba. Pirmiau ten būdamas, jis mažai apie ką daugiau mąstė, kaip apie savo šeimyną, bet dabar buvo laisvas, galėjo pasiklausti tų žmonių pasakojimų ir pamatyti, kad ir jis yra vienas jų,—kad jų įmatymo būdas buvo tokis, kokis ir jo turėtu būti ir kad ateity ir jam prisieis taip užsilaikyti, kaip kad jie.

Taigi, kada jį vėl paleido iš kalėjimo be cento kišeniuje, jis tiesiog nuėjo įieškoti Jack'o Duane'o. Ejo pilnas nusizėminimo ir dėkingumo, nes Duane jam rodėsi džentelmanu—ir tai buvo svarbus dalykas, kad jis apsiima veikti drauge su menku darbo žmogumi, kuris buvo tik paprastas elgėta ir valkata. Jurgis nenumanė, kiek jis tam galėtų padėti; jis nesuprato, kad tokis žmogus, kaip jis,—žmogus kuriuo galima pasitikėti, kad jis laikysis kiekvieno, kuris maloniai su juomi pasielgia—tokį buvo labai sunku rasti tarp kriminalistų, kaip ir tarp kitos rūšies žmonių.

Adresas, kurį Jurgis turėjo, buvo tūluose namuose žydiškoje miesto daly, kur pastogėje gyveno daili francūzaitė, su kuria Jack Duane gyveno; ji per dieną siuvinėdavo, o užsilaikymui savo uždarbį padidindavo užsiiminėdama paleistuvyste. Jis persikėlė kitur,—pranešė ji Jurgiui,—jis ten bijosi būti ilgiau, dėl policijos besikabinėjimo. Naujasis adresas, kurį ji jam įteikė, buvo tūlos lindynės sklepe, kurios savininkas teisinosi niekad apie Duane negirdėjęs; bet kai Jurgis gerai išklaušinėjo, parodė jam laiptus prie tvoros, užpakaly kitų namų, kur buvo užlaikoma vieta užstatomiems daiktams, o iš tenai į visą eilę paskirstytų rūmų, iš kurių viename slėpėsi Duane.

Duane nudžiugo jį pamatęs; pinigų jis neturėjo nei vieną centą, jis sakė, ir laukęs Jurgio padėti jam gauti nors kiek. Jis paaiškino savo planą—po teisybei, tai jis praleido visą dieną supažindindamas savo draugą su visu miesto kriminališkuoju pasauliu ir pamokindamas, kaip jame galima sau gyvenimą daryti. Tą žiemą jam gana sunkiai atsiesiė dėl jo rankos, ir kad policija sukruoto, kaip retai kada pirmiau; bet kol dar jis jiems nėra žinomas, jis galis drąsiai prisilaikyti, jei tik saugosis. Čia pas "tėtę" Hansoną (taip vadinosi senasis žmogus, pamintėtają lindynę užlaikęs), jis galis lengvai ilsėtis, nes

"tėtę" Hanson, žmogus, su kuriuomi galima reikalus atlikti—kol užsimoki, jis paremia, kiek tik galėdamas ir praneša visą valandą anksčiau, jeigu policija rengiasi užpulti. Taipgi Rosenstegas, laikantis vietą užstatomiems daiktams, perka, ką tiktai jam nunesi, jei tik atiduodi už trečdalį vertės, o be to, apsiima daiktus laikyti paslėptus per metus.

Kambaryje buvo kerosinu kūrenamas pečiukas, mažoje spintoje, sienoje, ir jiedu prisitaisė vakarienės, kiek turėjo; apie vienuoliktą nakties jiedu leidosi drauge į miestą, išeidami per užpakalį. Duane apsiginklavo muštinėse vartojama metaline kulka, pritaisyta ant šniūro. Jiedu nuėjo į dalį miesto, kur buvo tik geresnieji gyvenimui namai ir Duane, pašokęs, užgesino žiburį lempos; paskui jiedu apžiūrėjo gerą vietą ir pasislėpė tykliai už tūlų didelių laiptų.

Veikia praėjo žmogus—tai buvo darbininkas ir jiedu jį praleido. Po to, gana ilgai laikus, sunkiai žingsniuodamas, pasirodė policistas ir jiedu net ir kvapą savo prilaikė, kol jis praėjo. Nors gerokai sustirė, jiedu laukė apie bertainį valandos—vėl išgirdo ką tai einant gana smarkiai. Duane kumščelėjo Jurgiui ir vos tas spėjo praėti, jiedu pakilo. Duane išselino taip tykliai, kaip šešėlis, ir kokia sekunda vėliau Jurgis girdėjo pokštelėjimą ir kimų riktelėjimą. Jis buvo tik keletą pėdų užpakalyje ir prisiko žmogui užimti burną, kuomet Duane stipriai laikė už rankų,—taip kaip iš anksto buvo susitarę. Bet žmogus buvo silpnas ir rodėsi, kad parpuls, taigi Jurgiu prisiejo tiktai laikyti jį už apikaklės, kol anas gana apsikriai perkrėtė kišenių, atsegęs pirmiau ploščių, paskui švarką, o pagaliau ir bruslotą, greitai, ką tik rado, sukimsdamas į savo kišenių. Pagaliau apčiupinęs žmogaus pirštus ir kaklaraištį, Duane pašabždomis ištare: "Tai jau viskas!" ir jiedu nuvilko jį į šoną ir pametė. Paskui Jurgis nuėjo į vieną pusę, o jo draugas į kitą, abu eidami gana greitai.

Pastarasis pirmiau parėjo namon ir Jurgis jau rado jį peržiūrintį laimikį. Ten buvo auksinis laikrodėlis su geru retėželiu; sidabrinis pašelis ir skrynelė briežiukams, ir sauja smulkių pinigų, o pagaliau mašnelė. Tąją Duane atidarė net drebedamas—ten buvo keletas laiškų ir kvitų ir du bilietai į teatrą, o pagaliau, kitoje dalyje pundelis popierinių pinigų. Jis greit juos perskaitė—buvo dvidešimtdolerinė, penkios po dešimtį, keturios po penkis ir trys po vieną. Duane smagiai atsiduso. "Tas padės mums!" ištare jis.

(Bus daugiau)

Vietos ir apylinkės lietuvius kviečiame ateiti ir paremti LLD kultūrinius ir apšvietos darbus.

Pas mus yra blogų papročių, tai lošimas iš centukų. Galima sakyti, kad beveik kožnam salūne tas praktikuojama. Bent apsišvietusiems žmonėms tas nepritidera.

Laisvietis.

Clevelando Kronika

Liaudies Vienybės Demonstracija už Socialę ir Salies Apsaugą

Nedėlioį, sausio 22 d., 2 v. po pietų, didžiulėj miesto

(Public) auditorioį, kalbės E. Browder, generalis sekretorius J. V. Komunistų Partijos; aiškins veikimo programą, kuri paliečia visus žmones (liaudį) šios šalies.

Šitam didžiuliam clevelandiečių susiėjime turėsime progą išgirsti raportą John Gates, karo komisaro 15-tos Brigado Liaudies Armijos Ispanioį.

Lietuviai Dalyvaukime Šioje Suaeigoje!

Mums lietuviams pažangiečiams yra skirta užpildyti 500 vietų šioį milžiniškoį auditorioį, kurioį sutelpa į 17,000 žmonių. Iš Akrono, Youngs-

towno, Loraino ir kitur žada būti būriai mūsų brolių, kurie darbuojasi CIO. ir A.D.F. uniojose. Taigi, mums ant vietos būtų didžiausiu prasižengimu pasilikti namie, kuomet demokratijos ir taikos šalininkai vyks kelius desėtkus mylių šion demonstracijon.

Būkime šiame mitinge, kad sumušus reakcionierių pasimomimus uždaryti WPA ir nedaleisti prez. Rooseveltui praversti liaudies naudai žymių reformų.

Demokratas.

Garsinkite savo biznį dienraštje "Laisvėje".

Naujoviškas kaip Lambeth Walk

DIDESNIAM JOSŲ SMAGUMUI extra parinkini, extra ilgai-brandinti tabakai duoda extra turtingą skonį... extra Cellophane užvaltkis užtikrina extra šviežumą.

Old Gold CIGARETTES

Old Gold

VISADA ŠVIEŽII! Dvigubai apsaugoti dviem užvaltkiais Cellophane. VIRSUTI-NIS užvaltkis atsidaro APACIOJ pakelio.

UŽSISTATYKITE: ROBERT BENCHLEY su ARTIE SHAW'S Orkestru, Sekmdienių vakarais, Columbia Network. Copyright, 1939, by P. Lorillard Co., Inc.

Paterson, N. J.

Ligoniai

Susirgo J. Žiuras, Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 123 kp. narys. Taipgi susirgo ir jo žmona, draugė Žiūrienė, širdies liga. Žiūrienė nuvežta ligonbutin. Tai didelė nelaimė. Linkiu abiem greitai pasveikti.

Markus Aučius susirgo šalčiu ir dar prisidėjo influenza, tapo nugabentas į General Hospital.

Tai vis ligos, nelaimės kankina mūsų brolius lietuvius.

J. Matačiūnas.

NUO RED. Dėl garsinimo koncerto turite susitarti su "Laisvės" administracija, nes, aišku, toks garsinimas galimas tiktai apmokamas.

Harrison - Kearny, N. J.

Šiuo laiku mūsų apylinkėje darbai biskį pagerėjo. Ilgus laikus nedirbę darbininkai grįžta prie darbo.

Nuo sausio 2 iki 12 dienos turėjome tikrą pavasarį, o sausio 13 d. jau pastojo tikra žiema, o užsilaikymo apie aštuonius colius storio sniego.

Pas mus susitvėrė Lietuvių Darbininkų Susivienijimo kuopa, ir kaip girdisi, tai bus geros pasekmės, kuopa gyvuos. Mūsų laisviečiai dirba, trūšia, kiek galėdami. Bet ne visi. Kai kurie biskį suvargę ir kuo kitu užsimastę. Jie tik žiūri į tuos, kurie darbuojasi, o patys tik paskui slenka. Čia reikia petys petin dirbti, nereikia ant keleto draugų atsidėti.

Lietuvių Literatūros Draugijos kuopa rengia šokius ir kalakutų vakarienę vasario 12 d. Įvyks Lietuvių Piliiečių Klubo salėje, 134 Schuyler Ave., Kearny, N. J. Duryrs atsidarys 3:30 po pietų, o vakarienė prasidės 6:30 val.

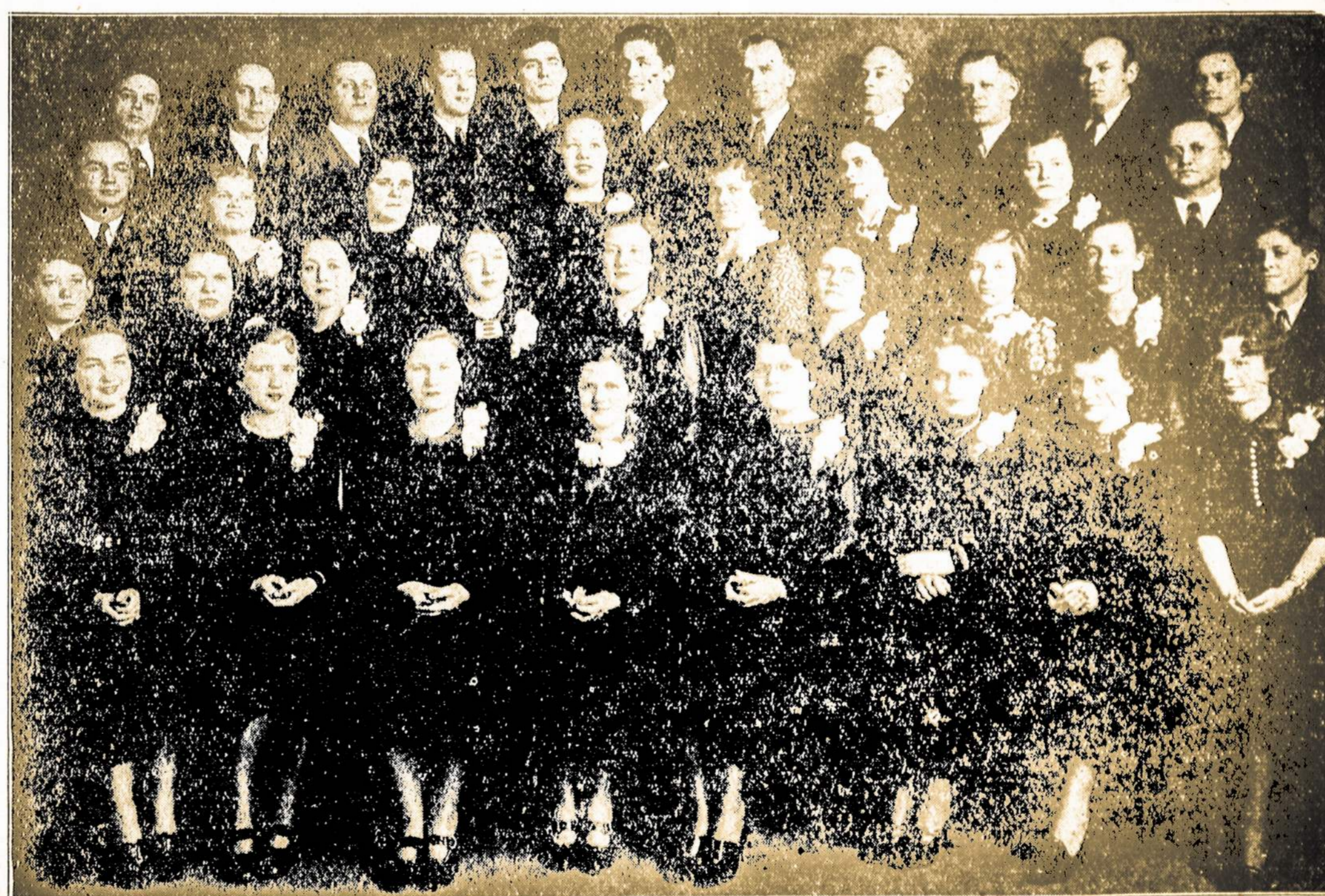
NEWARK, N. J. NEWARK, N. J. NEWARK, N. J.

Metinė Vakarienė

RENGIA SIETYNŲ CHORAS

Įvyks Sekmdienį, Sausio 22 January

ŠV. JURGIO SVETAINEJE 180 New York Ave. NEWARK, N. J.

Sietyno Choras, vadovaujamas B. Šalinaitės

Gerb. Lietuviai ir Lietuvės: Kviečiame visus skaitlingai dalyvauti šioį vakarienėj, paremsit chorą ir patys gražiai praleisite laiką. Bus gerai programa ir galėsit pasiškoti prie geros orkestrės.

PUIKI ORKESTRA GRIES ŠOKIAMS

Duryrs atdaros 5 val. vak. Vakarienė 6:30 val. vak. Įžanga \$1.00 Kviečia Sietynas.

Lowell, Mass.

MOSŲ ŽINIOS

Pereitą šeštadienį, sausio 14, turėjo įvykti Liet. Literatūros Draugijos 44-tos kuopos metinis susirinkimas...

Bet bankietukas, kuris buvo proponuojamas turėti po susirinkimo, susidarė labai geras, su gražiais svečių išsireikimais.

Taip įvyko tur būt todėl, kad rimtesni žmonės paprastai myli užėti ir mūsų klubą padiskutuoti svarbesniais dienos klausimais.

Zinoma, mes turime patogų kitą kambarį ir galėjome laikyti susirinkimą, bet nenorėdami nutraukti su žmonėmis pasikalbėjimus, nusprendėm neturėti susirinkimo tą vakarą.

Reiškia, metinis susirinkimas neįvyko. Todėl, draugai ir draugės, dabar yra šaukiama metinis susirinkimas sekmadienį, sausio 22, 1 val. po pietų.

Bankietukas išėjo Naudingai Mūsų draugės kuopietės—U. Daugirdienės ir M. Čiuladienės, pagal pirmesnį tarimą, jau iš kalno turėjo parūpinę įvairių užkandžių, skaniai pagamintų silių ir kavos.

Susėdus svečiams prie ilgo stalo, draugas S. Paulenka, kaip ir kitais kartais, atidarė draugiško pasikalbėjimo vakarą, pakviesdamas svečius iš eilės pakalbėti bei išreikšti savo liuosas nuomones, kokiais klausimais kam patinka.

Užsirašė ir Parėmė "Laisvę" Dienraštį "Laisvę" užsirašė ir dar vieną dolerį paaukojo Walter Shimkus, kuris gyvena po numeriu 141 W. Market St. Jisai užlaiko užėigą su visokiais gėrimais. P. J. P.

do, šių metų pradžia mūsų vietiniam judėjimui einasi labai gerai: mūsų parengimai įvyksta geriau, negu mes manome, ir naujų narių jau gavome neblogai.

Kas link naujų narių, tai turėtumėm dar daugiau tuomirūpintis. Pirmučiausia reikia seniems nariams tuojau pasiimti už šiuos metus į Literatūros Draugiją ir traukti naujus į kuopą.

J. M. Karsonas.

SCRANTON, PA.

Korespondencijoje iš Literatūros Draugijos 39 kuopos susirinkimo buvo pasakyta, kad iš raporto paaiškėjo, jog finansų rastiškai netvarkingai vedęs knygas ir kad daug įeigų bei išėigų nesą visai knygon įtraukta.

Nežinia, ką korespondentas manė taip rašydamas. Kadangi knygos nebuvo sutvarkytos finansų rastiainko ir komisijos nebuvo knygos peržiūrėtos pilnam stovyje, tai ir raportas turėjo būti nepriimtas, ba negalėjo būti priimtas, nes susirinkimas įvyko sausio 8 d., o knygų peržiūrėjimas ir sutvarkymas įvyko sausio 9 d.

Užsirašė ir Parėmė "Laisvę" U. Daugirdienės ir M. Čiuladienės, pagal pirmesnį tarimą, jau iš kalno turėjo parūpinę įvairių užkandžių, skaniai pagamintų silių ir kavos.

Susėdus svečiams prie ilgo stalo, draugas S. Paulenka, kaip ir kitais kartais, atidarė draugiško pasikalbėjimo vakarą, pakviesdamas svečius iš eilės pakalbėti bei išreikšti savo liuosas nuomones, kokiais klausimais kam patinka.

Užsirašė ir Parėmė "Laisvę" U. Daugirdienės ir M. Čiuladienės, pagal pirmesnį tarimą, jau iš kalno turėjo parūpinę įvairių užkandžių, skaniai pagamintų silių ir kavos.

Baltimore, Md.

Korespondencijoje po antgalviu "Kas yra veikiama Lyros Chore", "Laisvėje" Nr 11, buvo pažymėta: "Bet vargšės antelės tik dvi, nuo d-gės A. Zvirblienės ir O. Deltuvienės."

Per Naidą tarpe aukavusių pinigais vardu praleista J. Mikalauskas, kuris aukojo 2 dolerius.

Atsiprašoma tų draugų. Korespondentė.

PRANĖSIMAI IS KITUR

BRANGŪS draugai clevelandiečiai ir apylinkės lietuviai! Dar kartą primenu, kad nepamirštumėte saunius šokius. Rengia Am. Lietuvių Moterų Klubas, Liet. Darb. Svet., 920 E. 79th St. Šeštadienį, sausio 21 d., 8 v. v. Auka tik 15c. Bus skanių valgių ir gėrimų, gies Lindy's orkestra. Pelnas to vakaro eis Ispanijos našlaičiams. Kviečiame visus širdingai dalyvauti. — Kdm. (16-17)

BINGHAMTON, N. Y.

Sekmadienį, sausio 22 d. Komunistų Partija rengia Lenino mirties apvaikščioliama, kuris įvyks Lietuvių Svet., 315 Clinton St. Buš prakalbos, kalbėtojas yra I. Begun iš New Yorko, narys Valstijos Komiteto Komunistų Partijos. Bus ir krutami kalbantį paveikslai iš Rusijos darbininkų gyvenimo, vėliausi "News Reels." Paveikslus rody fotografistas A. Kilmas. Muzikalė programą išpildys vietos spēkos sudainuodamos revoliucioniškas dainas. Įžanga 15c. Pradžia 7 v. v. Kviečiame visus dalyvauti. — Rep. (16-17)

EASTON, PA.

Lenino Mirties Paminėjimo Mitingas Sekmadienį, sausio 22 d. yra rengiamas labai svarbus mitingas paminėjimo didžiojo revoliucijos vado Lenino mirties sukaktuvių. Mitingas įvyks Vanderveer Svetainėje (žemutinėje) 9th ir Washington Sts., 8 v. vakare. Bus rodomas vienas iš įdomiausių judžių gamintų Sovietų Jungijoje. "Mes esame iš Kronštado." Kas matė ir gėrėjosi "Čapajevu," dabar turės progą pamatyti veik dar puikesnį judį, su gabiais

aktorius ir labai dramatiškomis scenomis. Paveikslas ilgas, užima netoli pusantros valandos laiko. Prie to bus gabus kalbėtojas, kuris nurodys Leninizmo mokslą pritaikant jį prie šių dienų. Jis yra d. Jack Burson, iš Philadelphia, Pa. pasižyčjęs unijų darbuotėj. Mes kviečiame Eastono ir apylinkės lietuvius tinkamai apvaikščioli taip svarbias sukaktuves, nes Lenino vardas yra brangus širdyje kiekvieno darbininko. Rengia Komunistų Partija. Įžanga tik 25 cent. — Kviečia visus Rengėjai. (15-16)

HARTFORD, CONN.

Didelis balius ir šokiai. Rengia ALDDL 68 kp. Iyvkis sausio 21 d. Laisvės Choro Svet., 57 Park St. Pradžia 7:30 v. v. Likęs pelnas bus paskolinamas Ukėsu Klubui statymui Svetainės. Taipgi brangūs broliai ir sesutės yra jūsų priedermė dalyvauti šiame parengime ko skaitlingiausiai. Muzikantai bus geriausi. Taipgi bus skanių užkandžių ir gėrimų. Įžanga tik 25c. — Kviečia visus Rengėjai. (15-16)

PHILADELPHIA, PA.

ALDDL 141 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 22 d., 2 val. po pietų, pas d. Gričunus, 1415 S. 2nd St. Visi nariai prašomi dalyvauti, nes turim keletą svarbių tamų. Atsiveskite naujų narių įrašą į kuopą. Dar keli draugai nepaspaikėję dioklių už 1938 m., o dabar laikas mokėt už 1939 m. — L. Turėikis. (15-16)

NEW YORK, N. Y.

ALDDL 23 kp. susirinkimas įvyks sausio 20 d., 8 val. vakaro, 26 Avenue B, pas drg. P. Minglį, Apt. 13. Visi nariai dalyvaukite, bus naujos valdybos rinkimai. Katrie dar neatsimėt knygu, atėikite į susirinkimą, gauste knyga. — K. Sungaila. (15-16)

DETROIT, MICH.

ALDDL 52 kp. susirinkimas įvyks šeštadienį, sausio 21 d., 7:30 v. v. Draugijų Svet., 4097 Porter St. Visi nariai ir narės malonėkite būti.

Clement Vokietaitis

LIETUVIS ADVOKATAS 50 Court Street Tel. Triangle 5-3622 Brooklyn, N. Y.

168 GRAND STREET Brooklyn, N. Y. Tel.-Evergreen 8-7179

Fotografafas

Traukių paveikslus famillijū, vestuvių, kitokių grupių ir pavieniū. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalai esant ir padidinu taiki dydžio, kokiū pageidaujama. Taipgi atmaliauoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES 512 Marion St., kamp Broadway ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey stočių BMT Line BROOKLYN, N. Y. Tel.: Glenmore 5-6191

CHARLES BARBER SHOP

K. Degutis, Savininkas Goral Patyre Barberiai Prielankus Patarnavimas 306 Union Avenue Brooklyn, N. Y. Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

Dr. Herman Mendlowitz

83 Metal Praktikos 522 Bedford Avenue arti Taylor St., Brooklyn, N. Y. Tel. Evergreen 7-1312

OFISO VALANDOS

Nuo 1-3 dienų ir nuo 7-8 val. NEDELIO MIS Nuo 10 iki 12 val. iš ryto FLATBUSH OFISAS 2220 Avenue J Kampas E. 23rd Street Telephone: EVergreen 8-9770

J. GARŠVA Graborius (Undertaker)

Laidotuvių Direktorius Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsiudo automobilis ir kariatetas veselėjoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams. 231 BEDFORD AVENUE Brooklyn, N. Y.

nai dalyvauti šiame susirinkime, nes bus išduoti raportai iš pračiu metų kuopos veiklos ir finansinės atskaitos. Nariai, kurie dar nepasimokėję diokles už pračius metus, pasi-stengkite tai padaryti per šį susirinkimą. Atsiveskite ir naujų narių įrašyti. — Sekr. P. Z. (15-16)

JERSEY CITY, N. J.

Vestuvių Bankietas; rengia LDS 133 kp., šeštadienį, sausio 21 d. Peoples Centre Svet., 158-60 Mercer St. Bus ženijama buvusi Laisvės Draugija su LDS 133 kuopa. Turėsimė skanių valgių, gėrimų ir vėliau šokiai iki vėluma. Vietos ir apylinkės lietuviai kviečiami prie skaitlingo atsilankymo. Įžanga \$1.25. — Rengėjai. (14-16)

HUDSON, MASS.

ALDDL 103 kp. rengia vakariene ir šokius, šeštadienį, sausio 21 d. Lietuvių Piliiečių Klubo Svet., 17 School St. Pradžia 7 val. vakaro. Po vakarienės gies Trijų Zvaigždžių orkestra; galėsite pasokti. To-

dėl kviečiame visus skaitlingai dalyvauti, paremsite šią Apšvietos Draugiją. — Kom.

BINGHAMTON, N. Y.

Amerikos Lietuvių Kongreso Skyrius šaukia metinį visų atstovų susirinkimą. Įvyks sekmadienį, 22 d. sausio, Lietuvių Svet., 315 Clinton St. Pradžia 2 val. po pietų. Visu draugių atstovai dalyvaukite. — ALKS Komiteto narys A. Pagiegala. (15-16)

PHILADELPHIA, PA.

Lenino Mirties Paminėjimas. Penktadienį, sausio 20 d., įvyks didžiausio miesto salėj, Convention Hall, Lenino mirties paminėjimas. Salė randasi ties General Hospital. Lietuviai nepamirškite dalyvauti, nes bus labai svarbi demonstracija prieš taksus ir visą pabloginimą gyvenimo sąlygų. Biznieriiai, darbininkai, visos sriovės dalyvaukite. Kviečia Darbininkiškos Organizacijos. (14-16)

FRANK DOMIKAITIS RESTAURACIJA 417 Lorimer St. Brooklyn "Laisvės" Name GERIAUSIOS RŪSIES VALGIAI Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Pulkūs, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršienas; gaspadoriška nuverti kopūstai ir barščiai. Atdara Nuo Anksti Ryto iki Vėlai Vakaro Vasaros laiku visada yra gražus pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių, virtų ir žalių.

FLUSHING Russian & Turkish Baths, Inc. 29-31 Morrell Street Brooklyn, N. Y. Open Day and Night Managed by RHEA TEITELBAUM Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accomodations. Admission 50c, day & night, Saturday night 75c Special Rates per Week LADIES' DAYS Mon. and Tues. from 12 a. m. to 11 p. m. After 11 p. m. for gents GENTS' DAYS Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night

DR. J. J. KASKIAUČIUS 530 SUMMER AVE., ARTI CHESTER AVE. NEWARK, N. J. VALANDOS: 2-4 ir 6-8. Nėra valandų sekmadieniais.

Lietuvių Kūro Kompanija IDEDAME MASTER-KRAFT OIL BURNERS I JOSŲ SENĄ AR NAUJĄ SILDYTUVĄ (Steam Boiler) Mūsų inžinieriai išmieruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandens sistemą. Maloniai suteikiame apmokavimus be jokio mokesčio. TRU-EMBER FUEL CO., INC. 485 Grand Street Brooklyn, N. Y. Telefonas EVergreen 7-1661

VINCAS J. DAUNORA APTIEKORIUS DAUNORO Cold & Grippe Powders nu-ramina karštilgę ir galvos skaudėjimą iš priežasties slogos—šalčio Gaukite šiandien, tikta! 75 centai. 225 BEDFORD AVE. KAMPAS: NORTH 47th GATES BROOKLYN, NEW YORK

1939 Metų Kalendoriai Puikiausiu gamtos vaizdų paveikslai, gražiausiu moteriškų figūrų paveikslai-sieniniai kalendoriai Dydžio 15 colių pločio ir 20 colių ilgio, su lietuviškais kalendoriais, arba su amerikoniškais. Šventės raudonai atžymėtos. Kaina 20c. kiekvienas. Jei užsakymus reikia siųsti į kitus miestus, tai kaina 25c. Jei vienas asmuo perka daugiau kaip vieną, tai po 20c kiekvienas ir kitur siunčiant. Taipgi turime paveikslų ir su Lietuvos vėliava, Progressas ir Perteklius-Prosperity. Siunčiant užsakymus prašome pažymėti, kokių paveikslų reikalaujate: gamtos vaizdų ar figūrų. Taipgi prašome pažymėti, kokių kalendorių norite: Lietuviškų ar Amerikoniškų. Ant lietuviškų kalendorių yra pažymėtos ir Lietuvos valstybinės šventės, mėnesių ir dienų užvadinimai lietuvių kalboje. Siųsdami užsakymus kartu prisiųskite ir mokestį. Jei smulki suma, galite prisiųsti U. S. pašto ženkleliais (stampomis) 5c ar 10c vertės. Siųskite sieninius kalendorius į Lietuvą. Jūsų giminės labai įvertins dovaną, nes Lietuvoje nėra mados, kad biznieriiai duotų sieninius kalendorius, kaip juos duoda Amerikoje. Užsakymus prašome siųsti šiuo antraštu: "Laisvė," 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

ROBERT LIPTON Jeweler—Lairodžiai—Brangakmeniai 701 GRAND ST., arti Graham Ave. BROOKLYN Parduoda naujus ir taiso laikrodžius ir brangakmenius GRADUATION SPECIALS Graduation Rings (gryno aukso žiedai) - - - \$3.50 Wrist Watches (rankiniai laikrodžiai) nuo - - - \$2.50 Kryžiuokai ir laketai su lenčiūgiukais nuo - - - \$1.50 Waterman Fontaininės Plunksnos ir Pašieliai nuo \$1.50 Už mažus rankpinigius duodame ant tokių išmokėjimų, kokius jūs patys pasirenkate

VARPO KEPTUVĖ 36-42 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y. Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi IR ATSARGUS IR SKUBUS KRIAUCIŲ DARBAS NEBUS SUNKUS, KADA VALGYSI SKANIAI IR MAISTINGA "VARPO" Keptuvės DUONA Rūgti rugmė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caher ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke, ir Spice Cake, Stollen, Doughnuts, Pies, Pastries Apple Turnovers ir Jelly Rolls. Siunčiame duona per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų parcelalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas. Varpas Bakery 36-42 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

